

DIRVA

THE FIELD
Nr. 48
Lapkričio-Nov. 29, 1956
Cleveland, Ohio

Vokietijos lietuvių atstovų suvažiavimas

Atmetė Tėvo A. Bernatonio pasiūlymą

Spalio mėn. 20-21 d.d. įvyko naujos PLB Vokietijos Krašto Tarybos suvažiavimas, Vasario 16 Gimnazijos rūmuose, Huettenfelde.

Suvažiavimą atidarė seniausias amžiumi Tarybos narys E. Simonaitis, pasikvietęs sekretorium jauniausią Tarybos narį P. Zundę. Simonaitis palinkėjęs Tarybai geros darbo sėkmės, pasiūlė išsirinkti suvažiavimo prezidentą. Vienbalsiai buvo išrinkti J. Bataitis pirmininkas, kun. A. Bunga narys ir A. Rukša sekretorius.

Pirmą, spalio 20 dieną suvažiavimui pirmininkavo J. Bataitis.

Krašto Valdybos veiklos apžvalgą plačiai ir išsamiai padarė Krašto Valdybos pirmininkas P. Zundė. Toliau sekė Garbės Teismo pranešimas, kurį padarė jo pirmininkas J. Bataitis. Gimnazijos Kuratorijos pirmininko M. Bajorino įgaliotas Tėvas A. Bernatonis paprašė Kuratorijos pranešimą atidėti sekančiai dienai. Gimnazijos vardu pranešimą padarė jos direktorius Dr. V. Linterskis, kuris nusiškundė Gimnazijos kritišką finansinę padėtį bei dėl emigracijos mažėjančių mokinių skaičių.

J. Glenža referavo Tėvo Valdybos, Vasario 16 Gimnazijos ir leidyklos "Bendrija" pinigines apyskaitas. Toliau sekė Kontrolės Kom. sijos pirmininko F. Slenterio pranešimas, kuriame buvo iškelti kai kurie Krašto Valdybos, Gimnazijos ir leidyklos atskaitomybės vedimo bei ūkiniai netikslumai.

Sekantį dieną suvažiavimui pirmininkavo kun. A. Bunga.

Suvažiavimam atsilankė svečiai: prof. dr. kan. J. Končius, VLKOK Vykdomosios Tarybos pirmininkė A. Devenienė ir BALFO įgaliotinis Vokietijoje Iz. Rugienius. Prof. J. Končius ir A. Devenienė pasveikino suvažiavimą ir palinkėjo daug sėkmės dirbant bendruomeninį lietuvišką darbą.

Buvo perskaityti gauti sveikinimai raštu: Lietuvos Diplomatijos šefo min. S. Lozoraitio, Didžiosios Britanijos Bendruomenės ir kt.

Tėvas A. Bernatonis padarė pranešimą Gimnazijos Kuratorijos vardu ir pateikė naujo juridinio asmens — Lietuvių švietimo Draugijos įstatų projektą, švietimo Draugija turėtų, jo nuomone, pakeisti Kuratoriją. Drauge Tėv. A. Bernatonis pasiūlė priimti tokį nutarimą:

"PLB Vokietijos Krašto Taryba savo posėdyje 1956. X. 21 d. pritaria ir siekia, kad būtų įkurta savarankiška, juridinėms teisėms institucija, kuri perimtų Vasario 16 Gimnaziją ir jai skirtą turtą. Šią instituciją turėtų sudaryti pasaulio lietuvių bendruomenės, kultūrinės, ūkinės ir šalpos organizacijos, kurios interesuojasi Vasario 16 Gimnazijos išlaikymu".

Pasiūlymas buvo pastatytas balsavimui ir 10 balsų prieš vieną atmetas.

Buvo išklaustyti sargybų ir darbo dalinių, esančių prie amerikiečių armijos, vadų pagėdavimai, kuriuos išdėstė kuopų vadų įgaliotiniai kap. J. Matulaitis ir J. Venckus. Kuopų vadai siūlė įgyvendinti štai kokius nuostatus:

1. LS dalinys sudaro atskirą PLB apylinkę ir dalinio vadas yra tos apylinkės pirmininkas, atstovaudamas savo daliniui visais PLB apylinkės reikalais.
2. Visi LS daliniai išsirenka iš savo tarpo 3 atstovus į PLB Vokietijos Krašto Tarybą. LS dalinių atstovai Taryboje turi lygias teises su kitais Tarybos nariais.
3. Kuopos moka solidarumo mokesť pagal PLB Vokietijos Krašto Valdybos apylinkraštį 1955 m. rugsėjo mėn. 26 d. Pajamų mokesť moka pagal galimybes.

Samatų tvirtinimas ir organų rinkimai. Susirinkimas patvirtino pateiktas samatas priėmęs Tėv. A. Bernatonio siūlymą įtraukti samaton DM. 5.00,— vaikų vasaros stovykloms.

Slaptu balsavimu buvo išrinkti:

Į PLB Vokietijos Krašto Valdybą: J. Bataitis, F. Slenteris, V. Sutkus, J. Stankaitis ir V. Sukys. Kandidatais liko K. Drunga ir W. Banaitis.

Į PLB Vokietijos Krašto Kontrolės Komisiją: K. Bendoraitis, J. Kriščiūnas ir J. Medušauskas. Kandidatais liko J. Timpa ir A. Žolynas.

Į PLB Vokietijos Krašto Garbės Teismą: A. Survila pirmininkas, J. Jaks-Tyris ir F. Skėrys nariai. Kandidatas — J. Kairys. Išrinktoji PLB Vokietijos Krašto Valdyba pasiskirstė pareigomis sekančiai:

J. Bataitis — pirmininkas, F. Slenteris — vicepirmininkas, V. Sutkus — išdinininkas, J. Stankaitis — sekretorius, V. Sukys — narys.

Suvažiavimas nutarė pasveikinti Lietuvos Diplomatijos šefą min. S. Lozoraitį, ALT, VLK, LNT ir visas pasaulio lietuvių bendruomenes. Pavesta PLB Vokietijos Krašto Valdybai kreiptis atsišaukimu į Kraštą ir Vasario 16 Gimnazijos išlaikymo reikalą į viso pasaulio laisvuosius lietuvius.

Suvažiavimas užbaigtas Tautos Himnu.

Faktai reikalauja išvadų

ALT kietai laikosi šališkumo

Pernai ALT metiniame suvažiavime buvo priimti nutarimai, kuriais ALT VK buvo instrukuotas, viena, kad ALT organizuojamose rinkliavose surinktos lėšos būtų naudojamos tik ALT veiklos reikalams, antra, kad kitiems organams parama būtų teikiama tik jų konkrečiai nurodytiems reikalams, pagal VK pripažintą samatą ir reikalaujant samatų įvykdymo apyskaitų. Tai reiškė, kad ALT surinktos lėšos tik išimties atvejais galėjo būti skiriamos, ne pačios ALT darbai ir ne pagal tai kas prašo, o pagal tai, kokiam reikalui prašo.

Šįmet paaiškėjo, kad ALT apie \$18,000 perleido Vlikui. Išdinininkas, klausiamas, ar tai buvo padaryta prisilaikant pernykščių nutarimų, dėl poros tūkstančių sugebėjo šiaip taip paaiškinti, kokiems reikalams jie buvo skirti, o dėl 16,000 tiek tegalėjo pasakyti, kad jie perduoti Vlikui ir baigta.

Toks atviras nesiskaitymas su nutarimais atrodo nepatogus net uoliausiems Vliko interesus gynėjams. Todėl atsirado pasiūlymas pernykščius nutarimus apie

lėšų skyrimo tvarką panaikinti, arba jų Vlikui netaikyti. Tačiau P. Grigaitis "juridiškai išaiškino", kad tie nutarimai, jeigu ir buvo, tai jie buvo taikytini tik... "kitiems organams, bet ne Vlikui". Mat, anot P. Grigaitio, Tarybos pasveikinime ar atsakyme į pasveikinimą Vlikui buvusi pažadėta moralinė ir materialinė parama. Todėl, esą, nereikia nieko daugiau benutarti ar kokius nutarimus naikinti, nes ALT ir taip galinti be jokių sąlygų (kitaip sakant, pagal nuožiūrą arba be atodairos) skirti Vlikui savo surinktas lėšas. Pagal tą "paaiškinimą", visi kiti organai, žinoma, reikalingi numatytos kontrolės, bet Vlikas esąs "ne kitas organas" (tai gal ALT sekcija?), ir jam lėšos skirtingos be atsišaukimo...

Šįmet, be to, rezoliucijų komisija nutarimų projektus suredavo ir paskaitė taip, kad plenumė jų niekas nesugebėjo suprasti. Tačiau, nenorėdami paskęsti tuose žodžių sriautuose, plenumo nariai paliko Vykdomąjį Komitetą suvažiavimo nutarimus... pačiam susiregavimui! Pasielgtas, žinoma, realistiš-

kai, nes praktika rodo, jog koki bebūtų ALT plenumų nutarimai, vistiek esti daroma taip, kaip P. Grigaitis išaiškina...

Taigi, kiek tai liečia ALT rinkliavose surenkamas lėšas, faktas yra aiškus: ALT jų dalį naudoja savo tiesioginės veiklos reikalams, kitą (didelę!) dalį skiria ir kategoriškai nusistačiusi skirti tik Vlikui. Dėl to ALT rinkliavos, kaip buvo, taip ir pasilieka ALT-Vliko rinkliavos.

Turint galvoje, kad Vliko vardą tebevertojas komitetas yra jau labai toli nusivairavęs nuo to, kas originaliai tuo vardu buvo vadinama (tiksliau sąvokų mėgėjai ima jį vadinti "MATKAMBLAZO komitetu"...), to komiteto ir tik jo vieno besąlyginis rėmimas savaime yra šališkas rėmimas jo vedamosios "vidaus politikos", kuri toli gražu neturi visos lietuvių visuomenės pritarimo.

Pereitų metų ALT nutarimai, jei būtų buvę vykdomi, būtų sudarę progą Tarybai likti nešališkai tos kontroversinės politikos atžvilgiu. Tai yra esminė sąlyga lietuvių visuomenės vieningumui bent ALT rėmuose, o ypač esminė sąlyga tam vieningumui ALT organizuojamų rinkliavų požiūriu.

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos vadovybė neseniai viešai apeliavo į ALT, kviesdama ją laikytis nešališkai visų esamų Lietuvos nepriklausomybės kovos veiksmų atžvilgiu. ALT praleido tatau negirdomis ir pasiliko ar tapo palikta šališkajame kelyje.

ALT reiškia monopolines pretenzijas į Nepriklausomybės Dienos iškilnių rengimą Jungtinės Valstybės. Kaip žinoma, tos iškilnės praktikoje esti ne tiek iškilnės, kiek lėšų rinkliavos. O lėšos renkamos šališkai politikai vykdyti. Šis faktas panaikina bet kokį monopolinių rengimo pretenzijų pateisinimą.

Pastarajame ALT suvažiavime išryškintoji šališka ALT pozicija esamos aplinkybės automatiškai atėmė ALT rinkliavoms bei tam tikslui skiriamoms parengimams visuotinio pobūdžio ir uždėjo jiems minėtojo "MATKAMBLAZO komiteto" iškabą.

Nepriklausomybės Dieną visi norime paminėti iškilmingai ir su tai idejai prideramu kilnumu bei orumu. Bet po minėtąja iškabą iškilnės įgyja visai kitą pobūdį, kuris labai daugeliui nepriimtinas. Jei ALT visdėlto tą iškabą pasirinko savo parengimams bei rinkliavoms, tai jai tenka skaitytis ir su tokio pasirinkimo pasekmėmis.

Jungtinių Tautų specialūs patruliai stebi anglų ir prancūzų užimtas pozicijas prie Sueso kanalo.

KANKLININKAS. Dail. V. Raulinaičio raizyns.

VISAM PASAULY

Jau senokai buvo žinių,

kad į Siriją rusai gabena įvairius karinius specialistus ir ten telkia didelius kiekius modernių ginklų. Tos žinios ypač jautriai atsiliepė Irake ir Turkijoje. Mat, Irako skystojo kuro vamzdžiai į Viduržemio uostus turi pereiti per Sirijos kraštą. O iš Sirijos tiesioginiai grasoma Turkijai.

Neišvengiamai tarp tų kraštų įtempimas pradėjo didėti ir jau yra ženklų, kad be vienos ar kitokios intervencijos vargu bus išsisukta. Sirija jau aliarmuoja, kad Irako daliniai yra pažeidę jos teritoriją. Gi pati Turkija padarė pranešimą JT, kad rusai agresijos tikslais Sirijoje telkia karines jėgas.

Maskva taip pat jau nerimsta, nes jūriui, kad gali netekti to patogaus strateginio punkto, kuris buvo jiems parankus tenyščiai vyriausybei pataikaujant Maskvai.

Dideli suėmimai Bulgarijoje ir Rumunijoje

Iš tų kraštų pranešama, kad ten komunistinė policija vykdo plataus masto areštus. Areštuojami iš ankščiau dar laisvi pasilikę įvairių pakraipų įtakingesni asmenys, taip pat įtarti studentų ir šiaip jaunimo vadai.

Aišku, kad tais suėmimais rusai nori užbėgti už akių bet kokiems galimams sukilti. Tais pačiais sumetimais, kiek aplinkiniams keltams mus pasiekia žinios, nauji suėmimai ir išvežimai vykdomi Pabaltijo kraštuose ir R. Vokietijoje.

Tarp Tito ir Maskvos

Įtampa vis didėja. Ypač antrasis Maskvos Pravdos straipsnis, nukreiptas prieš Tito žalingą politiką, varo didesnę kylį. Idomu, kad šiame Maskvos-Tito ginče Lenkijos Gomulka, neseniai grįžęs iš Kremliaus su nauja sutartim, rodo simpatijų ne Maskvai, bet Titui.

Stalinistai

vėl kopla aukštyn, jei iš vis tariamas stalinistų nuvertinimas nebuvo daromas manevruojant sumaišyti komunistinių siekimų pėdas.

Molotovs, kuris iš užsienio reikalų ministerių buvo pažeminamas į pavaduotojus, dabar vėl paskirtas valstybės kontrolės ministru. Kalbama, kad ir Malenkovas vėl užims naujas atsakingas pareigas, o Chruščiovas smuks žemyn.

Anglijos min. pirm. Edeno

susirgimą daug kas laiko Anglijos vidaus nepasisekimų liga. Edenas kaip min. pirmininkas

visą laiką buvo kritikuojamas, gi dabar, akcijai Egipte nepasisekus ir beveik susikompromitavus, esą telikę susirgti ir vykti ilgesni atostogų į Jamaicą.

Anglijos ir Prancūzijos didžiausias siekimas Egipte buvo nuversti Nasserą. Tas nepasisekė, dėl kariuomenės lėto išlaipinimo Sueso kanale. Per tą laiką J. Tautos spėjo Angliją ir Prancūziją pasmerkti ir įsakė karo veiksmus sustabdyti. Tat planai ir nuėjo šuniui ant uodegos, su savim beveik nusinešę ir patį Edeną.

Tuniso min. pirm. Habib Bourguiba

aplankęs JAV Preidentą Eisenhowerį, arabų kraštų spaudai davė pranešimų, kad JAV pilnai suprantanti jų problemas ir jiems padedanti.

JAV prestižas arabų kraštuose, dėl laikysenos Egipto užpuolimo atveju, smarkiai pakilęs.

Daugiau kaip 4000 sportininkų

iš 69 valstybių dalyvauja Melbourne, Australijoje, olimpinėse žaidynėse. Į olimpinių žaidynių atidarymą nuvyko ir Anglijos karalienės vyras Edinburgo kunigaikštis.

Mums iš Australijos praneša, kad Rusijos sportininkų sąrašuose esą ir 7 lietuviai.

Iki šiol olimpiadoje tvirtai pirmąją JAV sportininkai, toli užpakaly palikę Rusijos sportininkus, kurie į olimpiadą atsiuntė didžiausį dalyvių skaičių.

Patys amerikiečiai sportininkai stebisi rusų komandos parengingumu ir drausmingumu, vis užmiršdami, kad jie yra profesionalai ir tvirtai prižiūrimi specialių policijos vadovų. Tegul tik kuris iš jų pabando būti nedrausmingas...

Anglijos ministeris pirmininkas Anthony Eden (žemai) išvykęs gydytis į Jamaicą. Jo pareigas eina R. A. Butler (aukštai), kuris greičiausia tose pareigose ir pasiliks, nes yra davinij, kad Eden visai pasitrauks.

STATYS A. A. DR. J. M. COLNEY ANTKAPI

Lapkričio mėn. 10 d. Waterbury, Conn. iš įvairių organizacijų atstovų ir biznierių sudarytas Komitetas a. a. Dr. M. Colney-Aukštikalnio antkapiui pastatyti.

Kaip visiems žinoma, Dr. M. Colney visus savo išteklius išleisdavo šalpai, tad už jo veiklą lietuvių bei ir šalpa tautiečiams, velionis yra pilnai užsitarnavęs, kad jo kapas velėnomis neuželtų, bet būtų tinkamai atžymėtas, pagal leistinas kapinių taisykles, atitinkamu paminklu, kad kiekvienam atsilankiusiam bylotų, jog čia ilsisi ne eilinis, bet daug lietuvių pasidarbavęs tėvynainis.

Komitetas įpareigotas prašyti lietuvių dailininkų-architektų padirbti antkapiui paminklo projektą ir praveisti aukų vajų.

Numatoma, kad antkapio išlaidos sieks iki \$2000 tad vien Waterburio kolonijai šį sumanymą įgyvendinti būtų sunkoka, o be to norima, kad solidarizuotų ir visam pasaulij išiblaškę tautiečiai, todėl Komitetas kreipiasi į visas kolonijas, tiek JAV, tiek ir kituose kraštuose, kad tautiečiai pagerbdami a. a. Dr. M. Colney atmintį, prisidėtų, pagal išgales, prisidėdami savo aukas.

Šis vajuš tėsis iki 1957 m. balandžio mėn. 15 dienos, nes gegužės mėnesį, kapų papuošimo dieną, norima šį antkapį iškilmingai pašventinti.

Projektui paruošti sąlygos suinterasuotiems bus tuoj praneštos, kai tik paaiškės kapinių administracijos leistinos sąlygos.

Aukas nedelsiant maloniai prašoma siųsti šiuo adresu: Mr. C. Bourghas, P. O. Box 1063, Waterbury, Conn.

Už aukas Komitetas iš anksto dėkoja, o baigus vajų, viešai bus paskelbta apyskaita ir aukotojų pavardės.

Komitetas:

Dr. P. Vileišis, M. Kleinaitis, C. Bogushas, A. Čampė, J. Palulis, I. Valkauskas, S. Geonitas ir A. Staškevičius.

P. S. Maloniai prašome visų laikraščių šį atsišaukimą perspausdinti.

Dr. J. M. Colney testamentas vykdomas toliau

Kalbant apie neseniai iš gyvųjų tarpo išsiskyrusį Dr. J. M. Colney, reiktų pradėti poeto žodžiais:

"Didesnio paminklo didvyriams nebus, kaip vykdymas jų idealo..."

Netenka kartoti jo didelių nuopelnų Lietuvai, ką tik plačiai nuskambėjusių ne tik mūsų, bet ir amerikiečių spaudoje. Jis buvo šviesus pavyzdys visiems lietuviams. Jį visą gyvenimą lydėjo gilus tautinis susipratimas, meilė Lietuvai ir pavienii lietuviui. Su tuo giliu patriotizmu Dr. J. M. Colney buvo sunku skirtis ir paskutinę gyvenimo valandą, kaip matome iš jo pagėdavimo, vietoj gėlių aukoti Lietuvos Nepriklausomybės Fondui.

Štai žinomas lietuvių veikėjas Albinas Trečiokas, artimas velionies bičiulis, Petras Mačiulaitis ir kiti Nem Jersey lietuviai, vykdydami velionies paskutinį pagėdavimą, organizuoja ten vajų, sukelti 500 dol. dar šiais metais Lietuvos Nepriklausomybės Fondui.

A. ir I. Trečiokai iš Newarko, N. J., nors senai palikę savo kraštą, bet jo reikalaus sielojasi ir daug pastangų, laiko ir lėšų skiria Lietuvos laisviniui bei lietuvių išlaikymui, aktyviai dalyvaudami lietuviškoj veikloj.

DIRVA

Lithuanian Weekly, published by American Lithuanian Press & Radio Ass'n VILTIS, Inc. (Non-profit), 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. Telephone: Henderson 1-6344. Issued in Cleveland every Thursday. Editor: Balys Gaidžiūnas.

Entered as Second-Class matter December 6th, 1915, at Cleveland under the act of March 3, 1879.

Subscription per year in advance: in the United States — \$5.00 in Canada — \$5.50, elsewhere — \$6.50. Single copy — 10 cents.

Lietuviškas savaitraštis, leidžiamas VILTIS, Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo D-jos (Inkorp. ne pelnui), 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. Telefonas: Henderson 1-6344. Išeina Clevelande kas ketvirtadienį. Redaktorius: Balys Gaidžiūnas. Registrata kaip antros klasės siunta 1915 m. gruodžio 6 d., Clevelande pagal 1879 m. kovo 2 d. įstatymą.

Prenumerata metams iš anksto: Jungt. Amerikos Valstybėse \$5.00, Kanadoje — \$5.50, kitur — \$6.50. Atsk. Nr. kainą 10 centų.

Šia savaitę...

Balys Gaidžiūnas

Yra žmonių, kurie, galima sakyti, visai iš kailio neriasi, kad tik kaip nors buvusį Nepriklausomos Lietuvos laikotarpį galėtų juodėsnė spalvomis padaryti.

Kad tuo darbu užsiima čionykščiai Maskvos garsiajai iš Vilnės ir Laisvės, mums visiškai suprantama. Dar mums kai kada suprantama marksistinių Naujųjų rašytojų pastangos, kurie vis dar tebevyvena 1905 metų dvasia ir vis dar tebeverčia nuo sosto carą, bet mums labai dažnai nesuprantama Draugo laikysena ir kai kurių jų įtakingųjų atspaudžiamai rašiniai.

Štai Draugas pradėjo akciją įrodyti, kad į Lietuvos Karo Mokyklą tautininkų valdymo laiku ateitininkai iš viso negalėjo patekti, nes jie negalėjo gauti išsimokėjimo liudijimo, kurio priimančiam naujus kandidatus buvo reikalaujama. Ir tai akcijai į talką pasikvietė net buvusį VLIKo pirmininką kun. M. Krupavičių. Jis atspaudė rašinį, kuriame įrodinėja, kad buvusį Karo Mokyklos ir vėliau Krašto Apsaugos ministeris gen. K. Musteikis, nors ir labai geras žmogus, bet rašas neteisybė, nes ateitininkai tikrai negalėjo į Karo Mokyklą pakliūti. Mat, atsiradus tokiems teigimams, pats buvus Karo Mokyklos viršininkas gen. K. Musteikis tuos tvirtinimus paneigė.

Atseit, buvusio VLIKo pirmininko kun. M. Krupavičiaus rašiniu buvo šauta iš paskutinės galingiausios patrankos, kad visi tuo tikėtų ir atseit tuo klausimu kitos nuomonės net negali būti.

Bet Draugo, kun. M. Krupavičiaus ir visų kitų panašiai galvojančių bei jų klaidinamų dėmesiu šiame Dirvos numeryje mes spaudžiame sąžiningo lietuvių ir karininko rašinį ARČIAU TIESOS. Jį komentuoti jau nereikia. Patys faktai tvirtiausios kalba. Prašome tą rašinį pasiskaityti.

Ivyko metinis ALT suvažiavimas. Ir po suvažiavimo svarbiausias pranešimas buvo, kad ALT Vykdomasis Komitetas vėl paliktas tas pats. Atvirai kalbant, nė to pranešimo nereikėjo rašyti, nes gi kitaip ir negali būti. Juk taip buvo užpernai, taip buvo pernai, taip šiomet ir taip bus kitamet, jei ponas Dievas ALT Vyk. Komiteto narius gyvus laikys...

Galima sakyti, tai pati pastoviausia lietuvių organizacijos vadovybė. Turbūt ir pati geriausia, jei net naujų kandidatų į tas vietas negali atsirasti. Ir net negali kiek kitaip pareigoms pasiskirstyti.

Naujienuos, pranešdamas tą didelę ir linksmą naujieną, kad vėl perrinkta ta pati ALT vadovybė, dar pasidžiaugė nauju laimėjimu, kad ir kandidatus Margučio radijo komentatorius iš ALT bendro sąstato iškrito. Gi mums atrodė, kad tas kandidatus komentatorius Dr. B. Dirmeikis pats nebesutiko būti tokiame komite, kur marksistas Pijus Grigaitis, užsiglaudęs už krikščionio de-

mokrato Leonardo Simučio nuogaras, jau tiek sauvailiau, kad nė saiko nebėra...

Vengrijos įvykiai su Imre Nagy pasielgimu dar sykį splovė į veidą visiems vakariečiams, kurie mano, kad Maskva bent kiek paiso savo duotojo žodžio.

Imre Nagy, pasislėpęs Jugoslavijos atstovybėje, buvo susiradęs laikiną prieglaudą. Bet išviliojant iš tos prieglaudos, jam ir jo artimiesiems bendradarbiams buvo patvirtinta, kad jie gali pasitvirtinti apiešti, nes jie nebūsią nei suimami nei kitaip persekiojami.

Ir tik spėjo iš Jugoslavijos pasienio vykti išėiti, tuoj buvo rusų komunistų apsupti ir suimti.

Yra pranešimų, kad Nagy išvežtas į Rumuniją. Esą, tuo norima sudaryti įspūdį, kad jis išvežtas į kitą kraštą. Mat, kai kurie vakariečiai vis dar mano, kad Rumunija yra ne tos pat Maskvos tvarkoma ir ne tuo pačiu persekiojimo botagu šokdinama.

Maskvai Vengrijoje, vakariečiams šnekančiam ir nieko nedarant, labai gerai sekasi. Jie, įsivilioję į derybas suėmė vyriausius sukilimo ir karinius vadus. Dabar suėmė Nagy ir aišku, kad labai gaila nagus pasiimti ir kardinti Mindszentį. Ir niekas jau net per daug nenustebytų, jei tai įvyktų. Juk Maskva labai gerai žino, kad ir dėl to įvykio, be kalbų ir rezoliucijų rašymo, niekas daugiau neįvyks...

CHICAGOS GYDYTOJAI

Tel. ofiso PROspect 5-1717

Residencijos REpublic 7-7868

Dr. S. Biežis

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

3148 West 63 St.

VAL: 1-3 popiet ir 7-8 v. vak.

Trečiad. ir sekmad. ofisas uždarytas.

Seštad. tik nuo 1-3 val. popiet.

Rezid. 3241 W. 66th PLACE

Tel. oficio EVERglade 4-7376

Tel. buto GRaceland 2-9203

Dr. Juozas Bartkus

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Norvest Medical Center

2336 West Chicago Ave

Chicago 22, Ill.

VAL: 1-3-30, 6-8-30 p. p. pirmad.,

antrad., ketvirtad., penktad.,

Tik susitarus trečiadieniais.

11-2 p. p. šeštadieniais.

Mūsų 10-ji metai — Tūkstančiai patenkintų klientų

EXPRESS GIFT-PARCELS

Greičiausias patarnavimas į Lietuvą, Latviją, Estiją ir kitus kraštus. Garantuojame, kad visi siuntiniai išsiunčiami laike 4 dienu. Įrodymas: Mes jums prisiunčiame pašto anspaudotą kvitą. Vaistus siunčiamus oro paštu pristato laike 8 dienu. Visi siuntiniai garantuoti ir apdrausti. Muitai apmokami čia. Taip pat dovani siuntiniai be muitų ir Vakarų ir Rytų Vokietiją, Lenkiją, Vengriją, Jugoslaviją, žemais muitais. Atsargiai išsiaiškinkite, kaip išsiųsti, ir kaina raščių.

Atsargiai kasdien nuo 9-6 val. šeštadieniais 10-2.

GRAMERCY 777 Lexington Ave., New York 21, N. Y. SHIPPING CO. Tarp 60 ir 61 gatvių. Tel. TE 8-5462-5463. Nemokamai galite pastatyti automobilį Kinney Parking Lot.

KAS ir KUR

• Kanadoje įvyko Kanados Lietuvių Bendruomenės rinkimai. Išrinkta, pagal balsų daugumą, šie aamenys: Gatauskas Jonas, kun., Šapoka Adolfas, Kardelis Jonas, Matulevičiūtė Izabelė, Gailevičius Stasys, Šimanavičius Jonas R., Grigaitis Kęstutis, Yokušyniškė Marija F., Yokubynas Jonas, Mikšys Jonas, Aušrotas Vytautas, Ališauskas Augustinas, Lelis Petras, Kuolas Augustinas, Juozapavičius Stasys, Rudinskas Pranas, Bakšys Stasys, Štingaila Juozas, Sakalauskas Balys, Čepas Silvestras, Strazdas Jurgis, Pėteraitis Vilijus, Balzarus Leonas, Banelis Algimantas, Aperavičiūtė Vida, Šernas Gytis, Vaidotas Vaclovas, Cicėnas Jeronimas, Jasinevičius Juozas, Zilys Juozas. Iš viso išrinkta 30 atstovų.

• Vasario 16 Giminazijos rūmai yra pilnai išpildyti. Turima tik hipotekinė skola DM. 29.935.85 sumoje, duota Vokietijos Pabėgėlių Ministerijos Giminazijos Rūmų pirkimui paskola šimtui metų, be procentų, amortizuojant ją metiniais įnašais po DM. 300.—

• Mirė inž. Petras Narutavičius lapkr. mėn. 20 d. nuo vėžio ligos Medeline mieste, Kolumbijoj. Buvo žinomas elektros srities žinovas, mokslus baigęs carinėje Rusijoje. Kilimo nuo Kuršėnų, įkopus į septintos dešimtės metų eilę.

Okupavus svetimiesiems Lietuvą pasitraukė į Vak. Vokietiją, o iš ten vienu iš pirmųjų transportu emigravo į Kolumbiją. Ten gyvendamas dirbo savoje specialybėje. Vienas iš žymesnių jo darbų Kolumbijoj, tai hidroelektros jėgainės įrengimas Manizalės miestui ir jo apylinkėms apviešinti. Iš ten, dėl senyvo amžiaus buvo atleistas iš tarnybos.

DETROIT

STUDENTAI PAMINĖJO KARIUOMENĖS SUKAKTĮ

Lapkričio mėn. 18 d., 12 val. įvyko Liet. Stud. S-gos Detroito skyriaus susirinkimas. Kariuomenės šventės proga pulk. Jonas Šlepetys patiekė kondensuotą ir įdomią informaciją "Žvilgsnis į Lietuvos kariuomenę". Paskaitoje nupiešė Nepr. Liet. kariuomenės kūrinius ir jos vaidmenį laiko ir aplinkybių perspektyvoje.

Sekusiose diskusijose ypač buvo iškelta ir gvilidinta mūsų kariuomenės pasyvumas 1940 m. rusų okupacijai.

Antra susirinkimo dalį sudarė skyriaus valdybos einamieji pranešimai ir oficialus prisistatymas: 1956-57 m. valdybą sudaro: Saulius Šimoliūnas — pirmininkas, Birutė Rackaitė — vicepirm. socialiniams reikalams, Dalia Bulgaraukaitė — vicepirm. kultūriniais reikalams, Marytė Lekniūtė — sekretorė, Jonas Svareckis — izdininkas.

Revizijos Komisijon įeina: Narimantas Udrys, Pranas Zaranika ir Juozas Polikaitis.

PAIESKOMAS

Kiulkius Antanas ir Petras, s. Petro, anksčiau gyvenę Čikagoje. Paieško gimines. Jie patys ar žinantieji apie juos prašomi pranešti adresu: J. Pazera, 188 Oakmount Rd., Toronto 9, Ont.

nybos ir vėliau jos beieškant niekur nebegavo. Gyveno iš santuokos. Paliko žmoną Medelline ir dukrą išemigravusią į JAV-bės, gyvenančią Miami mieste, Fla.

• Lietuvos kariuomenės savanoriui - kūrėjui ir visuomenininkui Jurgiui Kiauneui sueina 60 metų. Gruodžio mėn. 8 d., šeštadienį, 6 val. vakaro Lietuvių Amerikos Piliiečių Klube — 280 Union Ave., Brooklyne, rengiama pagerbimo vakarienė.

• Akademinio Skautų Sąjūdžio Dr. Vyduo vardo šalpos Fondas remia mūsų studijuojantį jaunimą, ypatingai Vokietijoje, iš savo kuklių pajamų ir aukų. Savo išdui papildyti Fondas išleido seriją Kalėdų sveikinimų su artimais lietuvių širdžiai teksta ir mūsų menininkų piešiniais. Fondas kviečia mūsų visuomenę palaikyti akademinių jaunimą, užsakant sveikinimus pas inž. L. Maskaliūną: P. O. Box 1547, Chicago 90, Ill.

• Gerų knygų pigiai ne visuomet galima gauti, todėl pravartu pasinaudoti Gabijos leidyklos paskelbtu knygų išpardavimu, kuris tęsiasi nuo lapkričio 1 d. iki gruodžio 31 d. Knygos atpigintos nuo 25% iki 90%. Didelis pasirinkimas įvairių leidyklų knygų. Sąrašas siunčiamas parašius šiuo adresu: Gabija, Straight Path, Wyandanch, N. Y.

NEW YORK

KUN. B. MIKALAUSKO PAGERBIMAS

Lapkr. 18 d., Amerikos Lietuvių Piliiečių klube, Brooklyne, N. Y. žurnalistų S-gos New Yorko skyrius iškilmingai pagerbė skyriaus pirm. kun. B. Mikalauską, jo 20 metų spaudos darbo sukakties proga.

Kun. B. Mikalauskas aukštąjį mokslą baigė Italijoje, 1942 m. Negalėdamas grįžti į Lietuvą, 3 metus ten dirbo pastoracinį darbą ir 1946 m. atvyko į šį kraštą, kur Lietuvos Pranciškonų Provincijoje ėjo įvairias pareigas, aktyviai dalyvaudamas lietuviškoj bei visuomeniniame ir kultūriniam gyvenime.

1948 m. pradėjo redaguoti savaitraštį "Lietuvių Žinios" Pittsburghe, Pa. Tą darbą tęsė 3 metus.

Kultūriniam darbe daugiausia

SANTARIEČIŲ GYVENIME

Visa žmogaus gyvenimo vertė remiasi tuo, ką jis įtempia tarp dviejų polių: tikėjimo ir darbų. Bet tikėti nereikia priimti tai, ką kas nors kitas yra nustatęs, o turėti pačiam suradus, į ką veržtųsi visa žmogaus egzistencija, kaip į save atbaigiantį tikslą. Ir dirbti yra savo tikėjimą reikšti. Todėl iš tikėjimo išplaukia darbas nenumaldomas, nepavargstantis, nepažįstas jokių žmogiškų kliūčių.

— Mes tikime žmogumi. Ir šis tikėjimas yra visų pirma pasitikėjimas žmogaus pajėgumu pačiam kurti savo gyvenimo pras-

jam laiko ir energijos teko pasišvęsti organizuojant "Maironio" ansamblį, kuris lietuvių meną reprezentavo ir svetimaučiuose.

Eidamas klebono pareigas Niagaros pusiasaly sudarė "Gintaro" chorą, tautinius šokių, dramų ratelį, šeštadienines mokyklas, į kurias pats suvedavo ir išveždavo vaikus.

Vėliau buvo paskirtas į Brooklyną "Darbininko" redaktoriaus pareigoms.

Kun. B. Mikalauskas spaudos reikšmę labai aukštai vertina ir laiko lemiančiu veiksmu Lietuvos laisvinimo kovoj. Savo kalboj jis pažymėjo, jog Popiežius Pijus X sakė, jog geriau viena bažnyčia mažiau, o vienu laikraščiu daugiau.

Savo sukakties proga jis paruošė knygėlę "Kelios mintys žurnalistui", kurią išleido žurnalistų S-gos New Yorko skyrius. E. Č.

BOSTON

ŽIEMOS STOVYKLA

Gruodžio 29, 30, 31 ir sausio 1, dienomis Bostone - Brocktono santariečiai rengia žiemos stovyklą su Naujų Metų sutikimu.

Stovykla įvyks puikioje New Hampshire kalnuose, prie Winesap ežero, papėdėj Bell Knap kalno.

Į šią žiemos stovyklą kviečiamas visas studijuojantis jaunimas. Programoje numatyta, žiemos sportas, paskaitos, diskusijos, paroda ir iškilmingas Naujų Metų sutikimas.

Kaina visam savaitgaliiui \$18 su maistu, nakvyne ir visais viešbučio patogumais.

Norintieji važiuoti prašome registruotis pas Vladą Elkiną, 33 Clarence St., Brockton, Mass.

mė. Jaučiame žmogui neužginčijamą teisę tikėti tuo, kas jį tikina. Šitoks žmogaus pastanga laimėtas tikėjimas ir duoda jo gyvenimui prasmę. Šį nusistatymą pagerbti kiekvieno žmogaus tikėjimą — koksai jis bebūtų — kaip svarbiausią jo žmogiškumo išraišką, mes vadiname savo humanizmu.

— Mes tikime žmogaus laisve, kaip pagrindine sąlyga pačiam kurti savo gyvenimo prasmę. Individo laisvė remiasi jo pasiryžimu pačiam atsiverti ir stengtis ir kitus atverti visiems dvasiniams pasauliams, iš anksto neatmetant nei vieno. Išplaukia tai, ką žmogaus tikėjimu galima vadinti, tik iš nuoširdaus susipažinimo su visomis vertybėmis ir pasirinkimo sąvokų. Šitokį žmogaus kritinį atvirumą visom vertybėm, beieškant sau tikinamaisių, vadiname savo liberalumu.

— Mes tikime lietuviybės prasme. Tikime, kad lietuviybėje mes galime būti pilnais žmonėmis, ir kad jina gali duoti tai, ko pažiūriam dvidešimtojo amžiaus vidurio žmogui reikia. Ir tikime, kad ko jai trūksta, tai mes duosime. "Mes turime pasaulį atnešti ir pasodinti mumyse, kad mes patys būtume tas pasaulis." (A. Nyka-Niliūnas).

Giliai, nors paslėptai, turi lietuviybė ir mums galia: nes nors ir gyvename iš Amerikos, aukotis mus įkvėpia tikrai Lietuva. Šį tikėjimą lietuviybės verte žmogui ir žmogaus išipareigojimą lietuviybei vadiname savo tautiškumu.

— Mes tikime veikimu savo tikėjimo aplamai, o lietuviybės ypatingai labai. Mūsų darbo jėgos atiduotos šiandien lietuviybei reikalingiausiam darbui: Lietuvos laisvinimui ir lietuviybės gaivinimui jaunuomenės tarpe. Neklausiam, kas darba dirba, o talkinam. Organizatoria talka remiam gyvąją kultūrą, ypač jaunųjų kūrėjų darbus. Nesikišam į politinius ginčus, bet politiką gyvenimą aktyviai stebim ir siekiame taikos tarp tų, kurie gali sutarti. Lietuviškas sutarimas, ypač jaunimo tarpe, šiuo metu mums atrodo labiausia reikalingas. Visą šį pasiryžimą veikti, kur tik reikia, vadiname savo aktyvumu.

— Mes tikime veiklos subendruomeninimu. Asmuo nėra izoliuotas. Reikia jam daug supratimo, meilės ir talkos. Turi jį jis ir kitiems duoti. Individo tarpusavio santykius turi apspręsti šiais elementais pagrįstas noras ieškoti visiems priimtinių sutarimų. Savo demokratybe vadi-

name šį savo norą bendradarbiauti sutarimo ieškojimo, o ne prievartos keliu — ir sutarimo ieškome, įtraukdami plačiuosius visuomenės sluoksnius į aktualijų klausimų sprendimą.

Savo tikėjimą nuosavu apsisprendimu pasirinkęs ir jam aktyviai dirbą, idėjai, bendraminčiams ir Lietuvai ištikimas demokratiškas žmogus yra mūsų pastangų tikslas. Teeina jaunaisai santarietis drauge su visais įstabiomis savo idėjos bičiuliais: laisvojo žmogaus keliu, kurį Varpininkų ir Viltininkų, Laisvės Kovotojų ir Rezistencinių Santarvininkų daugelis jau savo kovos krauju nušlakstė, — į lietuviškumą!

— Naująją Santaros Urbanos skyriaus valdybą sudaro Albertas Kerelis — pirmininkas, Aušra Venclovaitė — sekretorė ir Eglė Zabarauskaitė — izdininkė. Naujajai Valdybai linkime sėkmės ir našaus darbo.

— Leonas Narbutis išrinktas į BALFo Roselando skyriaus revizijos komisiją, o filisteris Jonas Varlauskis Amerikos Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sąjungos Chicago skyriaus valdybon.

— Lithuanian University Club Chicagoje atšventė 25 metų gyvavimo sidabrinės sukaktives. Klubą sudaro Amerikos Lietuvių aukštuosius mokslus, šventėje dalyvavo ir Santaros atstovai.

— Studentų Sąjungos suvažiavimo metu įvykusios Akademinės Spaudos Parodos ruošimo komisiją sudarė: Leonas Narbutis, Gabrielius Gedvilas, Dalia Juknevičiūtė ir Danutė Sakalauskaitė.

— Illinois Universitete Chicagoje Navy Pier lietuvių studentų klubas numato kitų metų pradžioje surengti vakarą, kurio metu bus statomas vaidinimas apie lietuvių studentus Lietuvoje ir Amerikoje. Vaidinimas yra įsijungę ir keletas santariečių.

— Santaros New Yorko skyrius su Sambūriu Sviesa ir Lietuvių Sporto klubu ruošia įspūdingą Naujų Metų sutikimą New Yorko jaunimui ir visuomenei. Reikalus tvarko V. Aukštikalnis.

— Padėkos šventės proga Santaros Chicago skyrius suruošė susipažinimo pietus santariečiams, susirinkusiems į Studentų Sąjungos suvažiavimą. Pietūs įvyko Yonkers restorane ir praejo malonioje nuotaikoje. Dalyvavo be Chicago skyriaus narių svečiai iš Detroito, Clevelando, New Yorko, Bostono, Urbanos ir Bloomingtono. Taip pat buvo matyti Sviesos, Tautinių korporacijų Sambūrio ir Korp. Vytis atstovai. Programoje pietūs, svečių sveikinimai, dvi dainos, išpildytos Gražinos Laužikaitės, akompanuojant Beatai Monstavičiūtei ir Rimo Vėžio redaguotas juokdarybos oficiozas. Vėliau vyko jaukūs šokiai, pavairinti gausiomis dainomis ir žaidimais.

— Suvažiavimo pavakaremis įvyko du Santaros skyrių atstovų posėdžiai, per kuriuos svarstytas centro valdybos paruoštas veiklos planas.

1956 CHEVROLETAI

Įvažiuota mažiau negu 100 mylių. — Niekad dar neturėjusios fabriko garantijos jos parduodant

"210" 2-doors — 4-doors — Station Wagons

BELL AIR 2-doors — 4-doors — Hardtops — Station Wagons

"150" Series 4-Doors

Labai prieinamos kainos
mažinant mūsų inventorijų
PASIRINKIMAS IS 75 MASINŲ

Don McCullagh Co.

1258 E. 105-Superior

CE 1-7064

KARYS, 916 Willoughby Ave., Brooklyn 21, N. Y. Usisakykit KARĮ nedelsdami (metams tik \$5.00), arba prašykite vieną egzempliorių nemokamai susipažinti, rašykite:

Nacionalizmas

Tautos ir savojo krašto meilė

DR. J. PAPLENAS

Šią temą būtų paprasčiau pavadinti tautiškumas.

Tarptautinėje terminologijoje bendrine prasme nacionalizmas reiškia kurios tautos savitus bruožus, jos charakterį, tautinius jos papročius, tautinę jos dailę, dainą, muziką, tautinius drabužius ir, pagaliau, pagrindinę susižinojimo priemonę — jos kalbą.

Viso to visuma ir yra tautiškumas arba nacionalizmas.

Be šios prasmės, tautiškumas, ypač šios sąvokos tarptautinis atitikmuo nacionalizmas, turi ir politinę prasmę; šia prasme nacionalizmas reiškia pasišventimą tautos interesams, kovą dėl jų įgyvendinimo, tautos vienybės ir tautinės nepriklausomybės siekimą.

Be to, politinė prasme nacionalizmas gali būti suformuluotas į politinę doktriną ir detalizuotas į praktinę partinę programą.

Tuo būdu turime tris nacionalizmo prasmes:

I-ji apima nacionalinių kurios tautos kultūros vertybių ir sąvokių visumą;

II-ji reiškia akciją, siekiančią tai visumai tarpt. reikiamų sąlygų, kurios tegali būti tinkamiausios tik nepriklausomoje valstybėje;

III-ji suponuoja politinį junginį (partiją ar kitaip pavadintą telkinį), akcentuojantį nacionalizmą ir siekiantį jį realizuoti savojoje valstybėje.

Politinė nacionalizmo prasmė ir yra tas variantas, kuris nėra visų vienodai suprantamas ir juo labiau nevienodai vertinamas.

Indijos premjeras Nehru, ryšium su dabarties įvykiais Europoje, yra pareiškęs:

"Nacionalizmas kelia galvas satelitinėse valstybėse".

Kremliaus propagandos mechanizmas Lenkijos ir Vengrijos laisvės kovotojus irgi vadina nacionalistais, tik, bolševikinio "aiškumo" dėliai, prideda jiems kontrrevoliucionierių, kapitalizmo tarnų, liaudies priešu, fašistų arba Amerikos šnipų epitetai.

Vakariečių spaudoje Imre Nagy, po to kai jis pateko Maskvos nemalonėn dėl nurodymų Sovietų S-gos kontrolės, buvo vadinamas Vengrijos nacionalistų premjeru. Nors jis prieš tuos tragiškus įvykius ir po jų buvo žinomas kaip komunistas.

Tai dabarties Europos pavyzdžiai. Yra jų ir kituose kontinentuose. Imkime Afriką.

Alžiro nacionalistai sukilo prieš prancūzus ir jau trečius metus kovoja su jais.

Tag pat Tunise ir dar neseniai buvo Maroke.

Rasime tokių pavyzdžių Azijoje ir kitur.

Neramus elementas nacionalistai. Jie drumsčia imperijų valdymą, "kenkia" taikai, lieja kraują, žudo kitus ir žūsta patys...

Ir viso laisvojo pasaulio masės jų — nacionalistų — pusėje. Jos jiems simpatizuoja, juos užjaucia, demonstruoja... Tik šie kilnūs laisvės besidžiaugiančių tautų jausmai neranda reikiamo atgarsio laisvų vyriausybų bejausmėje kalkuliacijoje.

Kas yra visų tų kovojančių kraštų nacionalistai?

Tai nacionalinės laisvės kovotojai. Jų programa trumpa: laisva tauta ir nepriklausomas jos apsisprendimas.

Koks nacionalizmo santykis su agresija? Ar jis nenaudojamas agresijai skatinti?

Perdėtas nacionalizmas, išsivysčiusi entocentrizmas, kaip tai atsitiko nacių atveju, ir j šovinizmas, kaip tai yra buvę dažniau atvejais, — gali būti labai žymus stimulus agresijai ir imperializmui.

Bet ar neįkinkomi agresijos, imperializmo ir dominavimo tikslams ir kiti kilnūs šūktai ir sąjūdžiai, neišskiriant nė religijos?

Ir apie tai geriausia gali paliudyti kunigaikščių Lietuva, kurios gyventojus plėšė, niekino ir žudė kryžiuočių ordinas Dievo vardu. Bet ar galime dėl to smerkti pačią religiją?

Dažnai priešų buvo puolama kunigaikščių Lietuva, puldavo juos ir ji pati arba savaime arba kurių kitų interesų diktuojama. Tik, galia, ne tautinių, ne nacionalinių.

Jei Vytauto Didžiojo laikais būtų žinomas nacionalizmas, kiais žodžiais — jei būtų buvusi išryškėjusi tautinė sąmonė, — šis genialus karvedys ir politinis, nebūtų veržėsis žirgų girdyti Juodojoje jūroje, o būtų siekęs suvienyti etninę lietuvių valstybę prie Baltijos jūros.

Ir kas žino — ar nebūtų ir šiandien daug kas buvę kitaip? Ir ne tik pačioje Lietuvoje, bet visame tame regione?

Kaip matome, įvairių gali būti motyvų agresijai: ekspansijos, ekonominio, dominavimo, religijos skleidimo, keršto ir t.t.

Kas buvo Atila, hunų valdovas, V amžiuje nusiaubęs plotus nuo Juodosios jūros iki Reino, apgulus Romą ir patį Popiežių Leoną I-įjį privertęs sumokėti jam duoklę?

O kas Džengiskanas, mongolų klajoklių, XII-XIII a., terorizavęs Azijos ir Europos plotus? Istoriografe rasime dešimtis šimtų tokių, o šalia jų moderniškesnių Fridrickus Didžiuosius, Napoleonus ir pagaliau Hitlerį, Staliną ir jų pasekėjus.

Šis ultranacionalizmo (arba teisingiau — etnocentrizmo), socializmo ir militarizmo koktelio išradėjas norėjo tik pusės pasaulio, Stalinas — viso, to paties ir jo pasekėjai.

Visi jie turėjo savo akcijas ir šioji ir tokių motyvų. Turi jų ir dabar.

Kiekvienam tų tikrų motyvų, dažnai netgi viešumai neskelbiamų, stengiamasi sudaryti gražų ir madingą foną šiais moderniais laikais.

Jam atauti nesidrovima panaudoti ir taikos, ir teisingumo, ir tikėjimo, ir tautiniai jausmai.

Tačiau kiekvienu atveju nepakanka, kad ir gerai suformuluotų motyvų, kad ir gražiai sukomponuoto fono, — kiekvienu užpuolimo atveju reikia jėgos. Jėgos, pranašesnės už aukos jėgą.

Ir todėl mažajai tautai ir silpnesnei valstybei yra visada pavojus tapti didesnės ir galingesnės auka.

Iš čia plaukia ši išvada: jėgų konflikte pagrindinis faktorius yra ne motyvų kilnumas ir netgi ne teisingumas, o brutali jėgos persvara.

Nors vengrų sukilėlių pusėje buvo ir šventi motyvai ir teisingumas, betgi juos sutriuškino raudonosios tiranijos plieno ir ugnies galia.

Vengrų patriotų, kaip ir kitų pavergtų, nacionalizmas siekia tik vieno — realizuoti šventą teisę laisvai gyventi.

Be laisvųjų vakarų sąžinė palieka jiems tik vieną privilegiją — garbingai mirti už laisvę...

Didelio mūsų draugo Kubos ambasadoriaus Dr. Emilio Nunez-Portuondo lapkričio 8 dienos pareiškime Jungtinių Tautų plenumo, per dvi kruvinas savaites Kremliaus barbarai išžudė 65,000 vengrų laisvės kovotojų.

Ir, galbūt, Indijos premjero Nehru pasitenkinimui tikty jo paties sakinį parafrazuoti:

"Kremlius kapoja galvas nacionalizmui satelituose".

Kapoja ne nuo šiandien ir ne vienos tautos nacionalizmui, nei išskiriant ne mūsų nei pačių rusų nacionalizmo. Tik egzistencijos intensyvumas vibruoja, prisitaikydamas situacijai.

Viena iš šių septynių gražuolių Naujų Metų dieną Pasadenoj, Californijoje, bus išrinkta rožių karalienė.

Bet koks imperializmas, — nacionalsocialistinis ar komunistinis, demokratinis ar diktatorinis, respublikinis ar monarchinis, — yra nacionalinių valstybių priešas, nes jis sotina savo aspiracijas jas rydamas.

Gera paralelė šiam atvejui yra ir vėl — Vengrijos tragedija vienoje pusėje ir Sueso avantiūra kitoje.

Koks moralinis pagrindas liko po D. Britanijos-Prancūzijos kovomis reikalauti Kremlių sustabdyti Vengrijos reokupaciją, kai jų pačių daliniai laipinami Egipto žemėje?

Jei čia ir nebuvo tikrojo samoklo tarp raudonojo ir baltojo imperializmo, tai tyliosios kooperacijos fakto čia niekas negalėtų paneigti.

Vieni ir kiti pasinaudojo sau palankia situacija kitoje pusėje: jo pastangoms pasitelkti į talką Maskvą, — turime pripažinti, kad jo "tvarkymas" pradėtas blogu laiku ir, turbūt, negeru būdu.

Nevykęs Nasserio "tvarkymas" pražudė dešimtis tūkstančių vengrų patriotų, geriausių laisvojo pasaulio sąjungininkų Dunojaus pakrantėse.

Ši avantiūra smogė, jei ne mirtiną, tai be galo skaudų smūgį visam pavergtųjų tautų laisvinimo procesui.

Ši avantiūra padėjo bolševikams aplipdyti vis didėjusius plyšius jų imperijoje ir sustiprinti sau simpatijas arabuose.

Tam, kad ji ateityje pareikautų naujų gyvybių, bet jau ne tik vengrų, ne tik lenkų, lietuvių ir kitų pavergtų, bet lygiai ir tų pačių anglų, prancūzų, amerikiečių...

Trumparegė kalkuliacija, siekianti nedidelių, palyginti, laimėjimų, ieškanti imperialistinės ambicijos patenkinimo ir geresnio pyrago kąsnio sau, — ignoruoja desperacinę kitų tautų kovą dėl gyvybės, dėl nacionalinės tautų egzistencijos.

Ir kaip tik tų pačių tautų, kurias jos pačios prieš dešimtmetį įstūmė į raudonuosius pančius.

Be nacionalizmas yra gajus. Aukos gimdo naujus tautinės laisvės kovotojus ir brandina naujus įvykius.

Mažoms tautoms, kovojančioms dėl nepriklausomybės, nacionalizmas yra tas impulsas, kuris skatina kovoti.

Ir dar daugiau. Tai yra imperatyvas, kuris įsako kovoti, iki aukščiausios tautos aspiracijos — jos laisvės — bus iškovota.

Pavergtoms tautoms tai balzamas, kuris gydo žaizdas, grūdina ištvermę, lengvina badą ir įgalina pakelti Sibiro taigų sąlygas ir gausių Vorkutų kančias.

Nacionalizmas tai yra tautos ir savojo krašto meilė.

Ir kaip tik todėl raudonoji propaganda siekia nacionalizmui prikergti niekinamuosius epitetus.

Tai mus nestebina, nes visa, kas mums brangu ir šventa, nesuderinama su komunizmu. Ir vi-

sa tai bolševizmas stengiasi rauti su šaknimis.

Stebina mus tik tai, kad ir ne komunistų ir netgi ir ne marksistų tarpe negatyvino atspalvio nacionalizmo sąvokos samprata randa sau vietas.

Ką tai reiškia? Atsakymai galėtų būti šie:

arba agitpropo pastangoms pavyko šitokią sampratą įkaliti ir į ne komunistų galvas ir jie vartoja ją nesąmoningai,

arba ją pasisavinę nekomunistai vartoja ją sąmoningai, norėdami diskredituoti savo oponentus tarpusavio ginčuose, nors patys tokiai jos versijai ir netiki.

Mėgstama nacionalizmui prikišti jo antidemokratiškumą, palinkimą į diktatūrą.

Šią problemą svarstant, reikia visada atsiminti, kad kiekviena epocha turi savų bruožų ir savų reikalavimų.

Mūsų laikais, bolševistinei imperijai vis augant ir jų pastangoms sprogdinti valstybes, ypač silpnas, iš vidaus vis stiprėjant, — daugelyje kraštų tautos pasigedo tvirtesnės ir pastovesnės vyriausybės.

Šis savisaugos instinktas daugelyje Europos ir kt. kontinentų

valstybių suvaržė kai kurias laisves ir įsivedė švelnesnius ar griežtesnius autoritetinius režimus.

Tokių suvaržymų būta ir Lietuvoje ir kitose Pabaltijo valstybėse.

Bet kur prasideda tikroji demokratija ir kur ji baigiasi, nevisada lengva įžiūrėti.

Abstrakčios teorinės sąvokos nevisada sutampa su praktikos terminais. Ir ypač su įvairiais tų terminų niuansais.

Koks reliatyvus daiktas yra praktinė terminologija, ypatinai politikos leksikone, matome iš laisvojo ir bolševikinio pasaulių terminų palyginimo.

Žinome ką reiškia "demokratija" laisvajame pasaulyje ir matome, kaip tai terminą supranta Kremliaus ideologija.

Taž pats žodis vienur reiškia dieną, kitur — naktį.

Pagaliam ir vakarietiška prasme pats "demokratijos" terminas dar nepasako tos demokratijos formos. O jų gali būti įvairių.

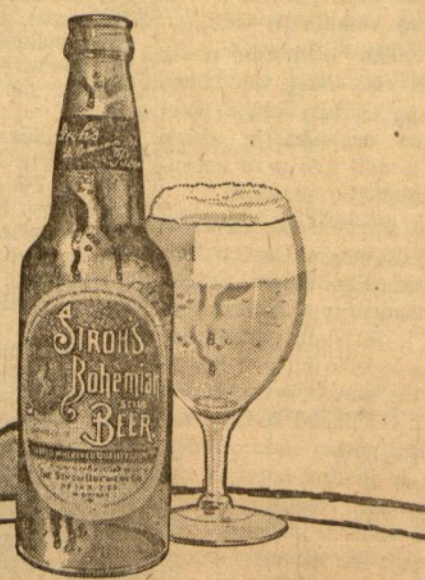
(B. d.)

ISTOK I
VILTIES
DRAUGIJA

Jums tikrai patiks gaivinantis skirtumas ugnim verdamo Stroh's alaus

Joks kitas Amerikos alus neturi tokio skonio kaip Stroh's todėl, kad nė vienas kitas alus neverdamas kaip Stroh's. Stroh's yra vienintelis Amerikos alus, kuris sujungia ugnim virimą su geriausiais skysčiais. Išdavo jų skonis, kuris šviesesnis, tirštesnis, daugiau gaivinantis... Nusipirkit dėžę šiandien... ir išbandykit Stroh's gerą skonį.

AMERICA'S ONLY FIRE-BREWED BEER
(Fire-brewed at 2000°)

In twelve gleaming copper kettles, Stroh's is fire-brewed at 2000 degrees. Fire-brewing creates the lighter, smoother, more refreshing flavor of Stroh's beer.

The Stroh Brewery Co., Detroit 26, Michigan

Jums patiks

Stroh's
šviesesnis!

DABAR UŽ VIETINIS KAINAS!

Joks Amerikos alus neturi Stroh's skonio, joks nėra gaminamas kaip Stroh's

SKAUTAI

ISLEIDO SKTN. STASIŠKIS
I JAV

(sk.) Gruodžio 11 d. Adelaidės (Australijoje) "Vilniaus" tunto tuntininkas sktn. Vytenis Stasiškis su savo šeima išvyksta į JAV. Žada apsigyventi Chicagoje.

LSS Australijos rajono vadas vyr. sktn. A. Krausas Melbourne skautininkams Vyteniu ir Sofijai Stasiškiams surengė gražias išleistuves. Sktn. V. Stasiškis 3 metus vadovavęs "Vilniaus" tuntui, pravedė kelias puikias stovyklas, išugdė vietininkiją ir stiprų tuntą, paruošė skautams vadovų iš priaugančios kartos ir įstātė lietuviškąją skautybę Adelaidėje į pasigerėtiną vėžes.

Nemažesniu pasisekimu vadovavo tunto skautėms sktn. S. Stasiškienė. Tiedu skautybės pasišventėliai beauklėdami savo du vaikus taip pat nepaprastai daug davė visiems lietuviukams jų aplinkoje.

Dovanas išvykstantiems įteikė ir kalbėjo rajono vadas vyr. sktn. A. Krausas, Brolijos vadeiva pskt. A. Bakaitis, Seserijos vadeivė pskt. I. Laisvėnaitė ir ASS Australijos įgaliotinis pskt. Pankevičius.

SKAUTISKOS ŽINELĖS IŠ
AUSTRALIJOS

(sk.) Dėl emigracijos į JAV sktn. V. Stasiškiui iš Adelaidės "Vilniaus" t. tuntininko pareigų pasitraukus, naujuoju tuntininku paskirtas sktn. V. Neverauskas. Tunto perdavimas buvo lapkričio 17 d.

"Vilniaus" tunto sk. vyčių būrelis gretas sustiprino dar du nauji skautai vyčiai — Donatas Dunda ir Algis Jankauskas, kurie vieną spalio naktį davė sk. vyčio žodį. Jiedu studijuoja Adelaidės u-tė.

Melbourne t. tuntininkas vyr. sktn. B. Dainutis paskyrė sk. vyčių sk. vedėju pskt. A. Pocių. Pulk. J. Šarausko sk. vyčių būrelis nariai savo vadu išsirinko pskt. Z. Zableckį.

Vytietis J. Vizbaras uoliai platina skautiškąją spaudą Sydneyje. 1956 m. jis surinko 33 "Sk.

Aido" ir 43 "M. Vyčio" prenumeratas. Australijos rajonas džiaugiasi šio brolio uolumu ir skatina dar daugiau pasitempti 1957 m. spaudos vajuje.

SVEIKINIMAS BROLIAMS
LATVIAMS

(sk.) Argentinos lietuvių skautų dr-vė Latvijos nepriklausomybės šventės proga pasiuntė tokį raštą latvių skautams: "Broliai latvių skautai,

Pavergėjo užmačios atsimušą ir pavergtųjų tautų drąsias krūtines ir kasdien jo jėgos ir galia mažėja. Išsilaisvinimo diena jau artėja. Jūsų Tautos Nepriklausomybės Dienos proga mes lietuvių skautai sveikiname Jus. Dirbdami bendromis jėgomis, vedami tų pačių idealų, greit išvysime laisvės aušrą mūsų tėvynėms".

ARGENTINOJE PAGERBĖ
ŽUVUSIUS

(sk.) Lapkr. 1 d. Buenos Aires buvo pagerbti žuvusieji už Lietuvos laisvę. Gėdulingųjų pamaldų metu parap. bažnyčioje prie katėfalko budėjo skautų ir atsargos karių s-gos garbės sargyba. Po pamaldų iškilminga eiseną nužygiavo parapijos sodelin. Ten atkalbėtos maldos už žuvusius ir jų atminčiai pagerbti padėti atsargos karių, skautų ir mergaičių Birutės dr-jos vainikai. Iškilmės kalbėjo ats. karių s-gos pirm. kpt. Diminskas, sktn. gen. T. Daukantas. Liet. Susiv. Argentinoje vardu — Kaibutas ir LB vardu Ig. Padvalskis.

KALASI NAUJAS
SKAUTYBĖS DAIGAS

(sk.) Lapkr. 2-3 d. Argentinos liet. skautų dr-vės draugininkas vyr. sktn. S. Babronis applanke Montevideo lietuvių koloniją Urugvajuje. Jis ištyrė skautų vaidintojų gastrolių galimybes, susipažino su ten veikiančiomis organizacijomis ir pramynė pirmosios taktus skautų vienetei ten įkurti. Draugininką šioje kelionėje lydėjo sk. vytis Zig. Jau-nius, kuris yra sporto klubo "Kovas" pirmininkas.

Viešėjimo metu jiedu turėjo progos prabilti iš Montevideo radijo bangomis į visus Urugvajuje gyvenančius lietuvius, kviesdami į platesnį abiejų kraštų lietuvių bendradarbiavimą ir jėgų telkimą vieningam Tėvynės laisvės žygiui.

RINKLIAVA TERIOJAMAI
VENGRIJAI

(sk.) Lapkr. 20 d. Lietuvių skautų dr-vė Argentinoje įsijungė talkon padėti žiauriai komunistinių okupantų teriojamai Vengrijai. Renkami rūbai, maistas, medicinos reikmenys ir pinigai. Mūsų skautai padeda pinigine rinkliavoje. Visa Argentinos visuomenė labai jautriai remia šią rinkliavą.

MARGUTIS

yra pats seniausias Amerikos lietuvių žurnalas. Jis išeina kiekvieną mėnesį — yra gausiai iliustruotas, turiningas, įvairus ir skaitomas su malonumu.

MARGUCIO metinė prenumerata \$3.00.

Margučio adresas: 6755 So. Western Ave., Chicago, Ill.

PILIETYBĖS
EGZAMINAI

Klausimai — atsakymai
ilustruoti braižiniu.

Kaina 75 c.

Gaunama pas knygų platintojus, "Dirvos" admin., 1272 E. 71 St., Cleveland 3, Ohio ir pas autorių: D. Klinga, 496 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.

Iš Vasario 16 Gimnazijos gyvenimo

Vokiška firma remia gimnaziją

Spalio 30 d. Krašto Valdybos pirmininkas, drauge su Gimnazijos direktorium ir Gimnazijos reikalų vedėju A. Makarsku apsilankė žymioje vietos Carl Freudenberg firmoje, prašant suteikti Gimnazijai paramos. Lankytojai buvo maloniai sutikti ir buvo pažadėta paremti Vasario 16 Gimnaziją iki metų galo mėsos gaminiais.

Tai žymi parama Gimnazijai ir, be to, pirmutinė auka jai iš vokiečių privačios firmos pusės. Šiuo atveju didelis nuopelnas priklauso A. Makarskui, kuris davė mintį kreiptis į šią firmą ir pats padarė pirmuosius žingsnius vizitui paruošti.

Reikia pažymėti, kad tos firmos stambiausias dalininkas (pats Carl Freudenberg) yra vietos visuomenės mėgiamas ir jo dosnumas kultūriniam, sporto ir karitatyviniam tikslams plačiai aplynkė žinomas.

Firma pažadėjo suteikti galimybę lietuviams studentams, ir gimnazijos mokiniams — berniukams ir mergaitėms, vasaros ir kitų atostogų metu dirbti firmos fabrikuose.

Gimnazijos svečiai

Spalio mėnesį gimnaziją aplankė Rytprūsių Sąjungos (Ostpreussische Landsmannschaft) pirmininko žmona, ponė Milda Woelke gimusi — Radvilaitė, atvežusi gimnazijai ir vaikams gražiu dovanų: visiems Goettingeno suvažiavimo gimnazijos šokėjų grupės dalyviams po gražų albumą su Goettingeno laikraščių reporterių ta proga padarytomis šokių ir šokėjų nuotraukomis. Taip pat ir gimnazijai ji įteikė didelį albumą su nuotraukomis.

Ponė Woelke nuosirdžiai sielosi lietuvių ir Vasario 16 Gimnazijos likimu. Išgyvenusi tris dienas gimnazijoje pati, pajuto visus gimnazijos nepatikėjimus, labai užjausdama gimnazijai.

Gimnaziją aplankė svečiai iš JAV: kun. Deksnys ir prof. dr. V. Vilimas. Kun. Deksnys, susipažinęs su gimnazijos gyvenimu, jos bendraduobi ir jos vargaus, pažadėjo Amerikoje labiau rūpintis ir sielotis gimnazijos reikalais. Prof. dr. V. Vilimas, užsukęs į gimnaziją savo kelionėje po Europos kraštus, per pietus pasveikins mokinius ir palinkės jiems toliau mokytis savame mokslo židinyje, pažadėjo ir ateityje visais galimais būdais remsi gimnaziją. Abu svečiai yra jau nuo seniau Vasario 16 Gimnazijos rėmėjai.

Gimnaziją pakartotinai aplankė BALFO pirmininkas prof. dr. kan. J. Končius. Jis dalyvavo Mokytojų Tarybos posėdyje, kuriame kiekvienas mokytojas galėjo pasisakyti ir išdiskutuoti gimnazijos vargus. Gerb. kan. Končius pažadėjo padaryti BALF Centro Valdybai pranešimą apie gimnaziją ir paraginti ją labiau remti ir palaikyti.

Kan. Končius aplankė ir mokytojų butus susipažindamas su skurdžiomis jų gyvenimo sąlygomis, nufilmavo klases, barakus ir bendrabutį, kad galėtų Amerikos lietuviams parodyti kokios sąlygos dirba, moko ir gyvena gimnazijos mokiniai. Kan. Končius pareiškė, kad, išvykdamas į Ameriką, jis išsiųs žinią, kad gimnazija būtinai reikia remti.

Ruošiasi brandos egzaminams

Devintosios klases mokiniai pradėjo ruoštis vasario - kovo mėn. įvykstantiems brandos egzaminams. Šiais mokslo metais būsimų abiturientų laida, atrodo, būsimi didesni, bet emigracija ir šiemet palietė kaip tik labiausiai aukštesniųjų klasių mokinius, taip kad net keturi būsimi abiturientai išvyko jau į JAV: Vida Kaminskaitė, Nijolė Raišytė, Birutė Janušaitytė ir Jonas Masaitis.

Dovanos gimnazijai ir mokiniams

BALFO pirmininkas kan. Končius lankydamas Vasario 16 Gimnaziją ir sielodamasis jos reikalais, suteikė jai visokeriopos paramos. Prieš keletą savaičių paaugojo gimnazijos mokiniams DM. 1.000,— skirtų papildyti mokinių maistą vaisiais ir skanumynais, o dabar pažadėjo gimnazijos Kaledų eglutei taip pat DM. 1.000,—.

Gimnazijos mokiniai Giedrei Labanauskaitė, talentingai menininkei, pradėjusiai lankyti Mannheimo meno akademiją, kan. Končius asmeniškai paaugojo DM. 400,— ir pažadėjo remti ją ir ateityje, kad ji galėtų mokytis meno Mannheimo laisvojo meno akademijoje, gyvenama Vasario 16 Gimnazijos bendrabutyje.

Plačiai gimnazijai BALFO pirmininkas paskyrė didesnę miltų siuntą, kad gimnazijai nebireikėtų grynais pinigais mokėti už duoną ir bulkutes. Su kepyklomis sutarta, kad jos panaudos miltus gimnazijos reikalams ir tuo būdu gimnazijos mėsos išlaidas, gavus miltų siuntą, sumažės.

Gimnazijos šokėjų pasirodymai

Gimnazijos šokėjų grupė, kviečiama, dalyvavo suaktyviniuose CDU minėjimuose Weinheime ir Hemsbach'e. Weinheime burmistras ir parlamento narys dr. Lin-

Atsimink studijuojantį jaunimą

Lietuvių Studentų Šalpos Fondas kiekvienais metais kreipiasi į lietuvių visuomenę, prašant studijuojančiam mūsų jaunimui paramos.

Šiais metais Fondas, pradedant lapkričio mėn. ir baigiant sausio mėn. 1957 m. vykdo aukų vaju. Aukos renkamos aukų lapais, išsiuntinėtais keliems šimtams lietuvių — ankstyvesniems studijuojančiam jaunimo rėmėjams. Jie prašomi patalkininkauti Fondo kilniam darbe.

Aukštąjį mokslą einas jaunimas yra mūsų atrama ir viltis visame lietuviškame darbe. Nuo išmokslinimo jaunimo priklauso ir kovos dėl Lietuvos laisvės stiprinimas ir svaris mūsų įtakos Amerikos politiniame ir ekonominame gyvenime.

Tautos neturinčios savo švietimo, negali niekur savo įtakos pareikšti.

Nuo mūsų pačių priklauso savos padėties sutvirtinimas. Turime apie 1000 lietuvių, einančių aukštąjį mokslą. Mūsų pareiga jiems padėti. Iš surinktų lėšų Fondas jau kelis parėmė paskolomis. Yra reikalingų daugiau.

Tad Fondas nuosirdžiai prašo ir kviečia visą mūsų visuomenę į talką tam kilniam darbiui. Taip pat prašo organizacijų skirti bent mažą dalį nuo savo parengimų studentijai paremti.

Parama skiriama per Lietuvių Studentų Sąjungos Centro Valdybą tikrai reikalingiems patriotiniams studentams, nežūrint jų politinių ir religinių įsitikinimų. Fondas kviečia aukoti, kad ir nedidelėmis sumomis, bet visus solidarai. Solidarai sudėtos aukos ir visai mažos sudaro didesnę sumą ir įgalina suteikti tinkamą paramą. Neleiskime savo jaunimui ieškoti paramos sveturių, nes mes juo tik nukreipiame juos nuo savęs. Būkime savo jaunimo draugais-rėmėjais.

Kas neturės progos įteikti aukos rinkėjui, tad Fondo adresas yra: LITHUANIAN STUDENTS FUND, Account No. 11737.

MAX SOLOMON PLUMBING & HEATING

ELECTRIC SEWER CLEANING

7405 Superior Ave.

EX 1-0739 — Res. EX 1-2335

Prieš komunizmo vergiją

Iš istorijos žinome, kad laisvės siekiančias tautas Rusija ne pirmą kartą likviduoja sušaudant, pakariant arba išsiunčiant dešimtimis tūkstančių į Sibiro katargos darbus. Tas viskas vyksta ne karo metu. Tai yra didelės valstybės šaltai apskaičiuotos žmonių skerdynės, atliekamos mažoje valstybėje.

Visas pasaulis tiktai žiūri. Tiesa, pasigirdo griežti protestai. Įvairiose laisvosios valstybės įvyko prieš kraugerius masinės demonstracijos. Laisvosios kraštuose viešoji opinija neslėpia savo pasipiktinimo. Vengrų pabėgėliams padėti imtasi didelės akcijos. Kovojančios vengrų tautos adresu buvo pareikšta daug nuosirdžių žodžių ir pasakyta daug karštų kalbų. Bet tai ir viskas...

Vengrijai reikalinga ne jos žygių pripažinimas, ne užuojautos, kad ir nuosirdžiausias, bet efektyvios pagalbos, gelbėjimo nuo sovietinių žudikų. Vienok apie tą niekas nekalba!

Intervencija į Vengrijos reikalus, sako, reiktų pirštinės metimą. Sov. Sąjungai, pasaulinio karo pradžią. J. T. parodė, kad ji negali imtis bet kokios akcijos ir nepadarė nei žingsnio, kad Maskvai būtų paskelbta atitinkama presija. Tokį klausimą J. T. vengia išskirti, nes žino, kad su jos sprendimu Maskva nesutiks ir nukentės J. T. prestižas.

Daleidžiant, kad J. T. ir nėra galimybės imtis efektyvios akcijos, bet gi prieš kraugerius sovietų žygius, laisvosios valstybės savo nusistatymą gali padeonstruoti ir ne ginklais. Kodėl ne viena valstybė, protesto ženklais, nenutraukė su Sov. Sąjunga diplomatinių santykių? Kodėl su jais kalbamasi ir tie kraugeriai priiminėjami, nuo kurių rankų dar nespėjo nudžiūti kiti nekaltas pralietas vengrų kraujas?

Sovietinių kraugerių cinizmas yra neįsivaizduojamas. Kai masiniai žudo vengrų tautą, tuo pat metu ant savęs deda laisvės ir taikos togas, o D. Britaniją ir Prancūziją vadina "banditais", "žudikais".

Sąsodamiesi iš Vakarų neriztingumo ir silpnybės, spiauna jiems į veidą dar pagrasindama savo toli siekiančiomis raketomis ir girusi savo atominę bombą sprogdinimo rezultatais. Vakarai tyli, o afro-azijietiškas blokas pritaria Maskvai.

Kaip visos Rytų Europos valstybės, taip ir Vengrija komunistinė vyriausybė gavo iš Maskvos rankų. Tai yra sovietinių agentų administracija, sąžiningai pilanti Maskvos įsakymus. Komunistinė administracija nereprezentavo vengrų tautos valią, bet Maskvos, kaip ir visose valstybėse sovietinėje zonoje. Komunistinei propagandai niekas netrukė tvirtintis, kad vengrų tauta su džiaugsmu kuria "socializmą", pasiremama Sov. Sąjungos "amžina draugyste ir jos miela širdingusia pagalba". Tikrenybėje vengrų tauta Sov. Sąjungai ne tik nereikšė savo dėkingumo, bet jos ir neapkętė. Sov. Sąjunga ne tik kad primetė okupuotiems kraštams valdžios formas, bet sistematiškai juos apiplėdavo.

1953 m. Imre Nagy labai atšargiai norėjo pabandyti pataisyti Vengrijos vidaus situaciją, visai nenorėdamas atsikratyti sovietinės kontrolės, Maskva už protestavo ir Imre Nagy nuvirsto. Prieš pat vengrų tautos sukilimą, partijos ir vyriausybės aparatuose buvo padaryti tam tikri pakeitimai, bet jie buvo pavėluoti ir ne ganėtinai, kad sulaukė partiją nuo galutinio bankroto.

Sukilimas prasidėjo ramiomis demonstracijomis, bet baigėsi labai tragiškai. Buves Vengrijos pirmininkas Hegedues ir pirmas partijos sekretorius Geroe iššaukė sovietinę pagalbą, tikriausiai bus, kad pats Kremlius jiems primetė ginkluotą pagalbą. Sukilė-

lių pasirinktas pirmininku Imre Nagy pirmose revoliucijos dienose labai liberaliai įkainavo situaciją. Vengrijos kariuomenės įgulos pačioje sukilimo pradžioje neturėjo bendros vadovybės ir per ilgai laikėsi pasyviai. Galima tvirtinti, kad nei Imre Nagy, nei kiti sukilėlių vadai nesugebėjo ir nesuspėjo spontaniškai sukilusios tautos paimti savo kontrolę, kas sukilimuose dažnai patalpo. Atrodė, kad buvo momentas, jog Imre Nagy galėjo išgauti sutikimą sovietinę kariuomenę atitraukti iš Vengrijos teritorijos, jeigu visas sukilimas būtų buvęs kontroliuojamas. Kremlius labiausiai įsiuto už Vengrijos atsimetimą iš Varšuvos Pakto.

Vengrijos revoliucija yra nukreipta prieš komunizmą ir sovietinę okupaciją. Maskvos, o su ja ir viso pasaulio komunistai skelbė, kad pati vengrų tauta laisva valia pasirinko komunistinę sistemą, kad kiekviena valstybė turi teisę pasirinkti valdymosi formą, kad Sov. Sąjunga nesikiša į nepriklausomą valstybių vidaus santvarką, o Vengrija ir buvo viena iš tokių. Jeigu taip, tai vengrų revoliucija ir yra tautos manifestacija prieš komunistinę santvarką.

Komunistai dabar skelbia, kad toji revoliucija turi "fašistinį" charakterį. Daleiskim, kad tai yra jų tiesa, vengrų tauta nori "fašistinės" valdymosi formos, o Maskva skelbia, kad gerbia kiekvienos tautos laisva valia pasirinktą valdymosi formą, tai kodėl sovietai turėjo daryti karinę intervenciją?

Fašistinė Vokietija buvo Sov. Sąjungos sąjungininkė. Pakeitusi valdymosi santvarką, ne vienai valstybei tada Sov. Sąjunga nepaskelbė karo! Kada Maroko ir Tuniso pasisakė nenori priklausyti Prancūzijai, prancūzų vyriausybė proklamavo tų valstybių nepriklausomybę. Juk tai buvo kolonijos! Paryžius niekuomet ir netvirtino, kad tai yra suvereninės valstybės, o Maskva savo zonoje esamas valstybes skelbia tokiomis esant.

Vengrų tauta aiškiai pasisakė ir prieš komunizmą ir prieš sovietinę vergiją. Pademonstravo, kad savo siekimuose tauta yra vieninga. O kaip į tai reagavo Maskva, kuri deklaruoja tautų lygybę, taikos troškimą, kiekvienos valstybės valdymosi formos gerbimą, nesikišimą į kitų valstybių vidaus reikalus? Vengrų tautos masinėmis skerdynėmis!

Niekas nebepali užginčyti, nes Maskva prieš visą pasaulį dar kartą parodė, kad komunistinės vyriausybės gali išsilaikyti tik tai durtuvų pagalba, kad jos yra sovietinės imperialistinės politikos įrankiai. Irodė, kad taip vadinama "lygybė ir nepriklausomybė" valstybių esančių sovietinėse replėse yra gryna melagystė, o kiekvienas bandymas išsilaikyti, bus sovietinių tankų ir aviacijos sutriuškintas.

Atrodo, kad dabar ir taip vadinamieji "intelektualai ir pažangieji", kurie taip meiliai žūrėjo į Maskvą, jau suprato, kaip atrodo "laisvė, lygybė, nepriklausomybė ir laimės džiaugsmas", tų tautų, kurios randasi "brolis-koje Sov. Sąjungos globoje".

K. M. J. Šarūnas

"Lietuvos nepriklausomybės kovoje dalyvaujame per

Lietuvos

Nepriklausomybės Fondą".

Lietuvos

Nepriklausomybės Tarką,

Iš LAS, LLKS, LRS ir LTS bendros deklaracijos.

LNF adresai:

LNF, c/o Mr. K. Siliūnas, 135 — 34 Franklin Ave., Flushing, N. Y.

O VISGI VERTA

ir tikrai neturėsite nuostolio, jeigu susipažinsite su paskutinėmis naujienomis. Tai yra sekančios prekės, kurios pralengia visas kitas gerumų ir pigumų.

RASOMOS MASINELĖS kainos nuo \$60.00.

LAIKRODŽIAI šveicarų ir kitų firmų nuo \$10.00.

FOTO APARATAI vokiečių ir kitų fabriku nuo \$15.00.

PLUNKSNAKOČIAI 14 kt. aukso garantija, 10 nuo \$7.50.

RADIJO aparatai, su kuriais girdima beveik visos pasaulio šalys, žinoma ir iš VILNIAUS transliacijos, nuo \$45.00.

VAIKAMS vežimėliai, reto gražumo sportinis ir nesportinis drauge, vokiečių ir austrų firmų; kainos nuo \$40.00.

KATALOGAS išleistas, kuriame rasite lietuviškas plokšteles su 300 pavadinimų Kipro PETRAUSKO, KUTKAUSKO, SABANIAUSKO, DVARIONO, GRAUŽINIO, BICKIENĖS ir kitų dainininkų įdainuotos.

GAIDAS, KNYGAS, TAUTINIUS drabužius ir kitus lietuviškus. Visko suminėti šiame trumpame rašinyje neįmanoma.

Ką bepirktumėte pasiteiraukite pas J. Karvelį, 3322 S. Halsted St., Chicago, Ill. Telef. YA 7-0677.

P. S. Prekės siunčiamos į visus pasaulio kraštus.

TUOJ ISIGYKIT ŠIAS KNYGAS!

Anglų kalbos skaitymas	Milžino paukštmė
V. Minkūnas ----- 2.00	Balya Sruoga ----- 2.50
Aštuoni lapai	Mėnuo vad. medaus
B. Pūkelevičiūtė ----- 3.50	N. Mazalaitė ----- 2.50
Anoj pusėj ežero	Naktys Karališkuose
P. Andriūšis ----- 1.50	L. Dovydenas ----- 2.00
Aukso kirvis	Oras pro nobis
Juozas Švaistas ----- 2.50	J. Gliada ----- 4.00
Andra Žemaičiuose	Pavasarių Audroj
VI. Andriukaitis ----- 2.20	I. Simonaitytė ----- 2.50
Atlaidi pavėsy	Po Tėvynės dangum
P. Abelkis ----- 4.00	Žodžiai vytės Nemunėlio.
Aukso ruduo	Paveikslai V. Augustino ----- 2.00
M. Vaitkus ----- 1.25	Pragaro pošvaistės
Būkite sveiki	V. Alantas ----- 5.50
Dr. S. Biežis ----- 2.00	Pirmas rūpestis
Baltasis Vilkas	Jurgis Jankus ----- 2.00
K. Binkis ----- 1.00	Pietų vėjelis
Balutis	Vytė Nemunėlis ----- 1.00
J. J. Bačiūno leidinys ----- 1.50	Paklydę paukščiai I
Buriavimas ir jūrininkystė	Jurgis Jankus ----- 2.20
B. Stundžia ----- 2.00	Paklydę paukščiai II
Cezaris	Jurgis Jankus ----- 2.60
Mirko Jelusiš ----- 2.00	Pietų kryžiaus padangėje
Didžioji kryžkelė	Sudarė Gaučys ----- 4.50
B. Brazdžionis ----- 2.00	Petras Širvokas
Duktė	Juozas Švaistas ----- 2.70
Alė Rūta ----- 2.40	Po raganos kirviu
Daiktai ir nuorūkos	Jurgis Jankus ----- 1.50
Leonardas Žitkevičius ----- 1.00	Pabučiavimas
Don Kamilius mažasis pasaulis	J. Grūšas ----- 1.50
Guarachi ----- 2.50	Rytų pasakos
Doleris iš Pittsburgho	V. Krėvė ----- 3.00
Stepas Zobarskas ----- 0.80	Raudoni batukai
Eldorado	Jurgis Šavickis ----- 1.50
J. Svaistas ----- 1.80	Sudie, pone Čipse
Gyvacių lizdas	James Hilton ----- 0.70
Francis Mauriac ----- 2.60	Strėlė danguje
Gimdytoja	Henrikas Radanskas ----- 2.00
Francis Mauriac ----- 1.75	Senas kareivis Matutis
Gintariniai vartai	J. Jankus ----- 3.00
N. Mazalaitė ----- 2.00	Saulės Takas
Gyvuoli ūkis	Nelė Mazalaitė ----- 3.50
George Orwell ----- 1.00	Silkai ir vilkai
Giesmė apie Gedimingą	Rūnė Dandierin ----- 1.00
B. Sruoga ir V. Petravičius ----- 2.00	Senųjų lietuviškų knygų istorija
Jaunai inteligentai	V. Biržiška, kiet. virš. ----- 3.00
V. Andriukaitytė ----- 1.25	papr. virš. ----- 2.00
Kryžkelės	Saulutė debesėliuos
A. Vienuolis ----- 3.50	L. Žitkevičius ----- 1.50
Kaimynai	Sventieji akmenys
J. Pankstelis ----- 2.50	Faustas Kirša ----- 2.00
Kaip jie mus sušaudė	Sventoji Lietuva
J. Petraitis ----- 1.80	Jurgis Šavickis ----- 3.00
Kuprelis	Teresė Neumanaitė ----- 3.00
Ignas Šeinius ----- 2.00	J. Burkus ----- 3.00
Keliai ir kryžkelės	Tipelis
Putinas ----- 2.50	Pulgis Andriūšis (iršta) ----- 3.00
Kon - Titi,	Trumpa diena
Thor Heyerdahl ----- 3.75	Alė Rūta ----- 4.00
Kaimiečiai	Tomas Nipernadis
V. S. Reymont I-II-III-IV	August Galit ----- 2.50
I ir II dalis ----- po 3.00	Tarp pelių ir vyrų
III ir IV dalis ----- po 3.50	John Steinbeck ----- 1.25
Loreta	Užgesęs sniegas
Stasius Būdavas ----- 1.80	Aloyzas Baronas ----- 2.50
Kregždutė I	Ugnies pardavėjas
A. Rimkūnas ----- 1.50	Balya Rukša ----- 1.00
Kregždutė II	Uzdraustas stebuklas
----- 2.75	Stasius Būdavas ----- 2.60
Kregždutė III	Vaižganto monografija
----- 3.00	A. Merkelis ----- 6.00
Kovose dėl Lietuvos	Vilnius Lietuvos gyvenime
St. Raštikis ----- 7.00	Dr. A. Šapoka ----- 1.50
Kolchozai Lietuvoje	Velykų pasakos
Z. Bačelis ----- 0.50	N. Butkienė ----- 1.00
Kiškučio vardinės	Vyturėliai Laukuose
Stasys Džugas ----- 1.50	Vikt. Simaitis ----- 1.25
Lietuvos pinigai	Trylika nelaimių
Juozas K. Karys ----- 5.00	R. Spalis ----- 1.25
Laiškai žmonėms	Valkų knygelė
G. Papini ----- 2.00	M. Valančius ----- 1.80
Lietuvių liaudies Menas	Varpai skamba
P. Galaunė ----- 8.50	Stasius Būdavas ----- 2.50
Moters širdis	Žemaitių krikštas
Guy de Maupassant ----- 2.80	P. Abelkis ----- 2.50
	Žemaitis neprazus
	Balya Sruoga ----- 3.00

Visos knygos siunčiamos paštu. Užsakant pinigus siųskite: DIRVA, 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio

Ką veikia Bendruomenė

Kultūros Fondo veiklos planą besiaškinant

Lapkričio 17 d. Chicagoje lankėsi JAV LB Centro Valdybos pirm. St. Barzdukas ir matėsi su Liet. Profesorų Draugijos pirm. M. Krikščiu, Lietuanistikos Instituto prez. dr. P. Joniku bei Kultūros Fondo Valdyba.

Pasitarimai su pirm. Krikščiu ir dr. Joniku turėjo išaiškinti Lietuvos Bendruomenės bendradarbiavimo galimybes su Liet. Prof. Draugija ir Lietuanistikos Instituto. Sutarta, kad toks bendradarbiavimas yra ne tik galimas bei pageidaujamas, bet ir būtinas.

Po pasitarimų įvykusiame Kultūros Fondo Valdybos posėdyje buvo svarstomas Kultūros Fondo veiklos planas. Pranešimus padarė KF Valdybos pirm. J. Kreivenas ir CV pirm. St. Barzdukas. Toliau posėdyje buvo sutarta:

Lietuvių knygos mėnesius toliau organizuos Kultūros Fondas.

Kultūros Fondui taip pat perėina Pasaulio Lietuvių Archyvo ir "Knygos Lentynos" leidimo reikšmą.

Lietuanistikos Instituto redaguojami lietuvių mokslininkų darbai leidžiami Kultūros Fondo serijiniu būdu. Į pirmąjį tomą turėtų įeiti tie darbai, kurie lietuvių aktualias mūsų kalbos, sienų, krašto turtų, kultūros ir kt. problemas. Tolimesniais tomais turėtų pasirodyti V. Biržiškos "Aleksandrynas" ir kt. darbai. Kultūros Fondas lėšas telkia prenumeratos būdu, ieškodamas mėsenatinių paramos ir t.t. KF reikalauja leidinius galės gauti pigiau.

Kultūros Fondas, susitaręs su mūsų knygu leidyklomis, pradeda leisti jaunimo literatūrą. Pirmąjį eilę leidžiami mūsų rašytojų darbai. Jiems iliustruoti kviečiami lietuviai dailininkai.

Kultūros Fondas steigia kasmetinę lietuvių kultūros premiją. Šiais metais premija skiriama už lietuvių grožinės literatūros veiklą, atrinktą Lietuvos Rašytojų Draugijos.

1958 m. sueinančiai 40 metų Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo sukakčiai paminėti Kultūros Fondas, susitaręs su Kanados LB Kultūros Fondu, skelbia specialų tautinės misterijos konkursą. Misterijos idėja atskleidžiama žodžiu (tekstu), melodija (muzika, giesmė), judėsiu (šokių, žaidimų).

Lietuanistiniam praeigui ugdyti Kultūros Fondas steigia lietuvinę stipendiją, kuri skiriama aukštąjį mokslą išėjusiam lietuviui jaunuoliui (jaunuolei), imančiam studijuoti kuria nors lietuvinės šakos (kalbą, literatūrą, istoriją, meną ir t.t.).

Kultūros Fondas padeda išleisti dr. M. Gimbutienės mokslinį anglų kalba parašytą darbą apie lietuvių kryžius.

Atskiriomis progomis kylančius reikalus Kultūros Fondas svarsto ir sprendžia atskirai.

Siame Kultūros Fondo Valdybos posėdyje, be jau minėtųjų J. Kreiveno ir St. Barzduko, dar dalyvavo šie valdybos nariai: B. Babrauskas, V. Manelis, J. Mulokas, St. Tamulaitis. Posėdyje ir visuose pasitarimuose taip pat dalyvavo JAV LB Chicago apyg. valdybos pirm. dr. J. Bajerčius.

Šis KF veiklos planas artimiausiu laiku pateikiamas svarstyti, priimti ir paskelbti Kultūros Fondo Tarybai, kurią sudaro įvairių kultūrinių mūsų institucijų atstovai ir paskirti mūsų mokslo bei meno darbuotojai. Reikia tikėtis, kad jam bus parodoma reikiamo dėmesio ir rūpestingumo.

Iš kitos pusės tokio pat dėmesio ir paramos bus paprašyta ir iš lietuvių visuomenės. Planas konkrečiai vykdyti bus tegalimas tik tiek, kiek šio dėmesio ir paramos realiai bus parodyta. Tai kartu bus ir mūsų kultūrinio su-brendimo egzaminas.

Pasitarimas kalbos klausimais

Birželio 30 d. Chicagoje įvykusiame Kultūros Kongrese buvo pritarta siūlymui visus bendrinės kalbos praktikos klausimus spręsti susitarimo (ne pritarimo) keliu. Buvo taip pat pasiūlyta ir išeiti iš dabartinės padėties: kas nors paruošia te-beginčiamų klausimų (sušijusių daugiausia su mūsų rašyba) sąrašėlį ir jį padauginę išdalina visiems kalbininkams bei rašybininkams (gal dar žurnalistams ir rašytojams) pasisakyti.

Po kongreso taip pat pasigirdo balsų (spaudos, mokytojų susirinkimuose bei pasitarimuose ir kt.), raginančių LB Centro Valdybą imtis iniciatyvos kalbinės praktikos klausimams tvarkyti.

Ryšium su tuo JAV LB Centro Valdybos pirm. St. Barzdukas, lapkr. 17 d. lankydamasis Chicagoje, matėsi su Lietuvių Kalbos Draugijos Chicago skyriaus valdybos pirm. A. Dunduliu ir sutarė, kad šio skyriaus valdyba parengs ir LB Centro Valdybai pateiks pirmąjį tokių degamų kalbinių klausimų sąrašą, dėl kurio vėliau bus leidžiama pasisakyti kompetentingiems asmenims. Šiuo keliu tikimasi rasti visiems mums priimtinių bendrų sprendimų.

Bendradarbiavimo keliu su mūsų studentija

JAV turime kelis šimtus lietuvių studentų. Didele dalis jų aktyviai reiškiasi ne tik savoje Lietuvos Studentų Sąjungoje, bet ir apskritai lietuviškame mūsų gyvenime — bendruomenėje, draugijose, spaudoje ir t.t. Šia studentijos dalimi pagrįstai galime džiaugtis ir didžiulius.

JAV Lietuvių Bendruomenė labai rūpi artimiau bendradarbiauti su mūsų studentija. Rūpi paremti mūsų tautai naudingas jos pastangas ir užsimojimus. Todėl teikiama parama ir studentų leidžiamam žurnalui "Lituanus".

Ligi šiol kiekvienam numeriui buvo duodama po 300 dol. Paskutiniam CV posėdyje buvo nutarta šiais metais duoti visą apskritą 1000 dol., tad paskutinieji du numeriai dar gaus po 200 dol.

Lapkričio 17 d. lankydamasis Chicagoje, CV pirm. St. Barzdukas taip pat matėsi su Lietuvių Studentų Sąjungos pirm. J. Karkliu ir smulkiau aptarė tarpusavio bendradarbiavimo klausimus. LB ir toliau pagal savo išteklius remia "Lituanus". Santykius su žurnalu tepalaikys per sąjungos centrinę valdybą. Bet Bendruomenė kartu pageidauja, kad studentai aktyviau dėtųsi į jos veiklą. Tai bus naudinga ir patiems studentams: aktyviau reikšdamiesi Bendruomenės gyvenime, daugiau turės čia įtakos, tad daugiau galės laimėti ir konkrecios paramos. Veiklos stabdis juk tas pats — piniginių nepri-tekliai. Savo darbu stiprindami Bendruomenę, studentai tegali tik laimėti.

JAV LB CV inf.

RADIO — TV TAISYMAS AMURCO.

Sav. JUOZAS DAUTARTAS
Darbas garantuotas.
Šaukti kiekvieną laiką
8008 Clark Ave.
Telef.: OL 1-1790

ANTANAS GUSTAITIS

VIENYBĖ

Mums vienybė ne naujiena:
Ar tu kreivas ar tiesus,
Gerame visi už vieną,
Vienas moka už visus

Vienas kalba, vienas ploja
Po karčiosios ir saldžios,
Vieną tą visi kiloja
Ir nuverčia nuo valdžios.

O kai švenčiam dieną svarbią,
Dieną didvyrių darbų,
Vieną vėl visi pagerbia —
Duoda kriukį prie tarbų.

Kai širdy užverda kraujas,
Trokšti meilės ar dainos, —
Nors šimtai ten plaukus raujas,
Puoli vienas prie vienos.

Čia paglostai, čia įgnybi,
Ranką rankoj palaikai,
Iš to gnybio vėl vienybė,
Iš vienybės — ir vaikai.

ADOMAS

O kad būčiau aš Adomas;
Tas Adomas buvęs,
Per Gomoras ir Sodomas
Būčiau nepažuvęs.

Rojaus pievoj nuogą kūną
Šakele vėduočiau
Ir, tegul kas nori būna,
Šonkaulio neduočiau.

Be Jievos, tos užkerėtos,
Lai žalčiai grasina, —
Nors ir obuolio norėtus,
Imčiau apelsiną.

Ir dabar upe tekėtų
Baltas gubės pienas,
Ir be jokio etiketų
Gerčiau aš jį vienas.

Vienas lobių prisikrovęs
Pilną rojau klėtį,
Nežinočiau iš gerovės,
Kaip save mylėti.

Prisijusęs lapą fygų,
Prirašyčiau spaudą,
Pridainuočiau šimtą knygų,
Ką vienam suskauda.

Man vienam pakiltų saulė,
Sviestų galvą pliką,
Sudaryčiau šiam pasauli
Vienas visą Vliką...

KIAULĖ

Žmonės verčia sosto šunį,
Žmogų nuverčia žmona, —
Kiaulė santvarkų viršūnėj
Amžiais puošias karūna.

Ar gavėnoį, ar mėsėdy
Ji apkaulina minias,
Už ministerius pasėdi
Ir už jų kilnias ponias.

Šiandien ji puošnėję stalo
Svaigiai kvepia virtuve,
O rytoj — ant piedestalo
Iširėmus prieš tave.

Kiaulė kiaulių sugulovė
Kriuksi gatvė ir languos,
Knisa širdį, tartum lovį,
Ir užmiega piniguos.

Gėsta žvaigždės, teka saulė,
Suokia volungės trake —
Žengia Kiaulė per pasaulį
Ir trypčiuos, ir frake.

Ir sapnuoji: tarsi želia
Ant kaktos seriai striuki,
Lyg prie suknisto darželio
Tarpe kiaulių pats kriuki...

Iš "Anapus Teisybės".

ANAIŠ LAIKAIŠ LIETUVOJE

A. MACIUS

Grįžti į Lietuvą

Rudenį, 1918 m. negavęs leidimo iš vokiečių okupacinės valdžios Kijeve grįžti su šeima į Lietuvą, pasistengiau gauti įgaliojimą iš Lietuvių Komiteto išvežti pabėgėlius iš Kanotopo, Černig. gub., pats taip pat tapęs "pabėgėliu."

Vieną gražią rudens dieną 1918 m. apleidau su šeima Kanotopą ir atlikę karantiną Pinske ir už kokių savaitės atsidūrėm Vilniuje. Žinoma, ne be to, kad nepatepus.

Vilniuje nusisamdžiau butą, užmokėjęs, kaip reikalavo savininkas už pusę metų pirmyn. Einu į vokiečių įstaigą užsiregistruoti. Neregistruoja, nes prieš didįjį karą esu negyvenęs Vilniuje. Prašau duoti leidimą išvažiuoti į žemaitiją. Nedoda, nes toks esąs vokiečių valdžios pareidymas.

— Tai kaip čia suprasti, sakau tam pareigūniui, gyventi negalima ir išvažiuoti negalima?! Labai paprastai, atsako man išdidžiai tas pareigūnas su kumpu nosim, jūs su šeima būsit išvežti atgal, iš kur atkeliavote.

Nejuokais susirūpinau. Nueinu pas dakt. Šlepetį, lietuvių knygyno savininką, Šv. Jono gv. Išpasakojau jam savo bėdą.

Nenusimink — sako jis man. Grįžk atgal ir pasiūlyk jam kyšį ir tuoj gausi leidimą išvažiuoti.

Sugrįžtu. Žydėlis mane pamatęs, pasitraukė į šalį. Nieko nelaukdamas, priėjęs prie jo klausiu kiek kainos leidimas išvažiuoti iš Vilniaus?

— 1000 markių, — atsako man nedvejodamas.

— Tiek aš negaliu!

— Niu! Aš matau, kad jūs esate neturtingas pabėgėlis, tuomet duokit man 300 m. ir tuos pinigus įduokit išėdamas iš įstaigos šveicoriui prie durų.

Gerai! Sutinku.

Už pusės valandos leidimas mano kirenėje. Išėdamas iš įstaigos šveicoriui prie durų įspaudžiau į dešną 2 markes. Tas žemai man nusilenkė.

Vilniuje

Kaimė purvas neišbrendamas. Nuobodų. Nutarėm su draugu S. L. važiuoti į Vilnių, pasižvalgyti ir sužinoti kas dedasi plačiame pasaulyje.

Sėdėdami vagonė, sužinojome, kad Vokietijos Kaizeris Vilhelmas kirenėje. Išėdamas iš įstaigos šveicoriui prie durų įspaudžiau į dešną 2 markes. Tas žemai man nusilenkė.

DIRVA

atlieka įvairius spaudos darbus. Jūs galite pigia kaina atsispausdinti profesines korteles, įvairias blankas, vakarams biuletenus, vestuvių pakvietimus, plakatus ir kt.

Užsakymai priimami ir paštu.

DIRVA — 1272 East 71 St.
Cleveland 3, Ohio
Telef.: HE 1-6344

Atstovas S. GRABLIAUSKAS
5 Thomas Park, S. Boston, Mass.
Tel.: AN 8-5467

Clevelande atstovas
A. JOHANSONAS —
7616 Decker Ave., UT 1-3465
Reikalingi atstovai visuose didesniuose miestuose. Rašyti S. Grabliauskui.

valdžia leido Lietuvių Tarybai sudaryti ministerių kabinetą, pirmininkaujant Aug. Voldemarui.

Atvažiuavę į Vilnių pamatėme vokiečių kareivių eisenas. Visą valdžią Vilniuje pasisavinusi "Soldate Rat" su Aukštuolaičiu priešakyje, lenkų parsidavėliu. Lenkai vaikėzai ir paaugę, buvęsi gatvėse ir aikštėse, mitinguoja, rėkauja, plusta Lietuvos Tarybą, o ypač A. Smetoną.

Prie Lietuvos Tarybos Rūmų didelis susigrūdimas. Viduje eina Tarybos posėdžiai. Lenkų padaužos, susigrūdę prie durų, stumdosi ir niekam neduoda įeiti į vidų. Šiaip taip, kad ir apkumščiuoti pakliuvome į vidų.

Gedimino kalne iškelta lietuvių vėliava. Ant Lietuvos Tary-

bos Rūmų — valstybinė vėliava. Staiga vakare, buvo įsakyta uždaryti visus kiemo vartus, restoranus, kavines. Visiems sugrįžti į namus ir iš jų neišeiti. Sužinota, kad lenkai ruošiasi perversmui.

Rytojaus sulaukus, nutarėme kuo greičiau išvažiuoti iš Vilniaus. Žmonės bėga iš miesto. Stotyje didžiausia spūstis. Eilė prie kasos nusitęsusi į gatvę. Nebėra vilties išvažiuoti. Ką daryti?!

Prieinu prie vokiečių žandarų ir nelaiminga mina, kalbu jam, kad esu ligonis ir ką tik atėjęs iš daktaro, negalys stovėti ant kojų ir t.t. Žandaras nedavė man ir pabėgti, tuoj paėmė mane po ranką, kad nepergrūčiau, prasišūmęs per miną, privedė mane prie kasos langelio, prašydamas tuoj išduoti bilietą.

Greta manęs stovėjęs prie kasos žydėlis, paklausė manęs, kaip brangiai esu sumokėjęs.

NAUJAS SOCIALINĖS APDRAUDOS ĮSTATYMAS LIEČIAS ATEIVIUS

Pagal Amerikos Socialinio Apdraudimo Įstatymą žmonės, kurie turi teisę gauti apdraudą 1956 m. gruodžio mėnesį, gali gauti čekius siunčiamus jiems ir už Amerikos ribų. Tas liečia tuos, kurie nėra Amerikos piliečiai ir nepaisant kaip ilgai jie gyvena užsienyje.

Bet jeigu pirmą kartą gauni apdraudą po 1956 m. galo ir nesi Amerikos pilietis tai mėnesiniai išmokėjimai gali būti sustabdyti jeigu išvyki iš Amerikos ilgiau kaip 6 mėnesius.

Socialinės Apdraudos Administracija išaiškina, kad tai yra dėl to, kad šiais metais buvo padaryta pakeitimų Socialinės Apdraudos Įstatyme. Pagal naują įstatymą seno amžiaus ar palikuonių apdraudos išmokėjimai bus sustabdyti, jeigu nesl Amerikos piliečių arba gyvena užsienyje daugiau kaip 6 mėnesius, nebent vienas iš sekančių nuostatų yra pritaikytinas:

(1) turėję teisę gauti mokesčius 1956 m. gruodžio mėnesiui;

(2) Dešimts ar daugiau metų dirbai pagal Amerikos Socialinės Apdraudos Įstatymą;

(3) 10 metų ar daugiau metų gyvenai JAV-ėse;

(4) Esi pilietis krašto, kuris turi Socialinės Apdraudos sistemą, galinčią daryti išmokėjimus Amerikos piliečiui apleidžiančiam tą kraštą.

(5) Sustabdyti išmokėjimus būtų prieš esančią sutartį tarp Amerikos ir krašto kurio esi pilietis;

(6) Esant aktyvioj Amerikos kariuomenės ar jūrų laivyno tarnyboj už Amerikos ribų;

(7) Jeigu bent vienas iš šių nuostatų atitinka, tada Jūsų pensijos ar palikuonių išmokėjimai pagal Amerikos Socialinės Apdraudos Įstatymą gali būti tęsiami ir tuo atveju, kai negyveni Amerikoje daugiau kaip šešis mėnesius.

Jeigu nei vienas iš tų nuostatų neatitinka, tai išmokėjimai bus sustabdyti tuo atveju, kai gyvenai daugiau kaip 6 mėnesius už Amerikos ribų.

Jeigu išmokėjimai yra sustabdyti tuo atveju kai gyvenai už Amerikos ribų daugiau kaip 6 mėnesius, tai jie negali būti išmokėti kol nesugrįši į Ameriką ir nepraeis pilnas kalendoriškas mėnuo.

Jeigu Socialinio Apdraudimo išmokėjimai asmeniui, kuris nėra Amerikos pilietis todėl, kad jis gyvena užsienyje, ir mirė būdamas užsienyje, nebus daroma vienkartinio išmokėjimo pagal jo socialinės apdraudos sąskaitas.

Jeigu gauni socialinės apdraudos išmokėjimus, bet nesi Amerikos pilietis ir ketini išvykti iš Amerikos ilgesniam laikotarpiu kaip 6 mėnesius, neužmiršk pasikambinti savo socialinės apdraudos įstaigai ir pasitikrink ar supratai šią įstatymo dalį.

LAKE ERIE LUMBER CO.

1321 MARQUETTE

Izoliacijos, porčių medžiaga, fanera, durys, langai ir kita. Pramonės medžiaga. Tuoj pristatoma.

ELMER HOCKER, Mgr.
Vienas blokas N. W. iš E. 55 St.
ir St. Clair Ave.
HENDERSON 1-5080

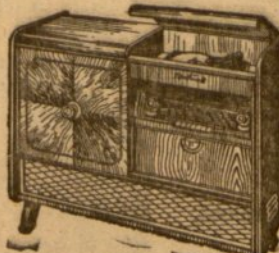
DIRVA

LAUKIA

JOSŲ TALKOSI

NAUJAUSI 1956 M. MODELIAI

Vokiškų radijo aparatų su visais patobulinimais. Lengvai ima Europą. Turi visas bangas. Yra ir su patefonais.

NAUJI MODELIAI IMPERIAL

radijo aparatų. Drauge patefonas ir baras. Visos bangos. Nepaprastai gražūs.

Pirk šiuos aparatus — niekad nesigailėsi!

Clevelande ir apylinkėse

LB APYLINKĖS ŽINIOS

Apylinkės valdyba š. m. gruodžio mėn. 9 d. 11:30 val. lietuvių salėje, talkininkaujant lituanistinei mokyklai, rengia dailiojo skaitymo, deklamavimo ir kalbėjimo konkursą. Konkurse gali dalyvauti visi moksleiviai-ės (iki 18 m. amž.), kurie lanko ir nelanko lituanistinę mokyklą. Skaitomąjį grožinės prozos dalyką, deklamuojamąjį eilėraštį ar sakomojo žodžio mintį pasirenka patys mokiniai-nės. Naudojami tik lietuvių autorių kūriniai. Eilėraštis deklamuojamas ištisai ir atmintinai (nuo vienos min. iki trijų min.), skaitymui vienam dalyviui skiriamos ne daugiau kaip trys minutės, kalbėti leidžiama nuo 2 min. iki 4 min.

Konkursas vykdomas viešai lietuvių salėje. Viešam pasirodymui mokinius-es klasėse padeda atrinkti lietuvių kalbos mokytojai. Nelankantieji lituanistinės mokyklos ir norintieji lietuviškai deklamuoti, įsirašydina konkurso komisijoj (konkurso metu). Dalyviai suskirstomi grupėmis: I-ji grupė I-IV skyr., II-ji grupė V-VIII sk., III-ji grupė IX-XII skyr. Geriausiai pasirodžiusiems skiriamos premijos. Premijas skiria — aukoa apylinkės valdyba ir atskiri asmenys — aukotojai, kurių vardus šis įteikiamos. Konkursas yra viešas į kurį kviečiama kaip stebėtoja dalyvauti lietuviškoji visuomenė.

Gruodžio mėn. 2 d. 11 val. 30 min. lietuvių salėje, adv. Julius Smetona skaitys įdomią ir visiems naudingą paskaitą: senatvės, nedarbo ir industrinių susižeidimų klausimais. Apylinkės valdyba kviečia visus šiuo reikalu susirūpinti ir paskaitoje dalyvauti.

Apylinkės valdyba A. Mackevičiui paskyrė pašalpos \$15. A. Mackevičius yra karu invalidas, kuriuo turėtų susirūpinti L. K. Invalidų Sąjunga ar "Ramovė".

Jau kaip buvo pranešta Naujų 1957 Metų sutikimą rengia, lietuvių salėje, apylinkės valdyba. Pradėta paruošiamieji darbai, sudarytos komisijos iš valdybos narių.

Lietuvių Tautinio Akademiniš Sambūris, 1957 m. kovo mėn. 2 d., Colonial Garden salėje, 1960 E. 79 g-vė, rengia tradicinį užgavėnių vakarą-pobūvį.

LB inf.

Lituanistinės mokyklos

Kalėdų eglutė bus gruodžio mėn. 30 d. 3 val. p. p. Šv. Jurgio parapijos salėje.

Kalėdų eglutėje kviečiami dalyvauti visi lietuvių vaikai, lankantieji ir nelankantieji lituanistinę mokyklą.

Kadangi Tėvų Komitetas nėra pajėgus dovanas nupirkti visiems vaikams, todėl dovanas perka patys vaikai, Berniukai perka do-

danas berniukams, o mergaitės perka mergaitėms. Dovanos turi būti supakuotos.

Tie vaikai, kurie mokyklos nelanko, bet nori gauti dovaną iš Kalėdų Senelio, registruojami pas E. Gedgaudą tuoj po 10 val. mišnių Šv. Jurgio parapijos salėje arba telefonu UT 1-2821. Tokiems vaikams nupirktas dovanas įteikia E. Gedgaudui.

Dovanos gali būti paliktos ir Obelenio krautuvėje — 6212 Superior Ave., iš kur Tėvų Komitetas jas paims.

Visos dovanos sunašamos iki š. m. gruodžio mėn. 20 d. Dovanos perkamos nebrangesnės kaip 1 dol. vertės. Dovanos jau primamos.

Netekom jauno žiedo

(sks) Didis skausmas ištiko Clevelando skautiškąją Karalių šeimą. Lapkr. 19 d. ūmai sunegalavo jauniausias Karalių sūnus Mykolas-Arvydas ir greitai pagalba vėžamas ligoninėn mirė ant motinos rankų.

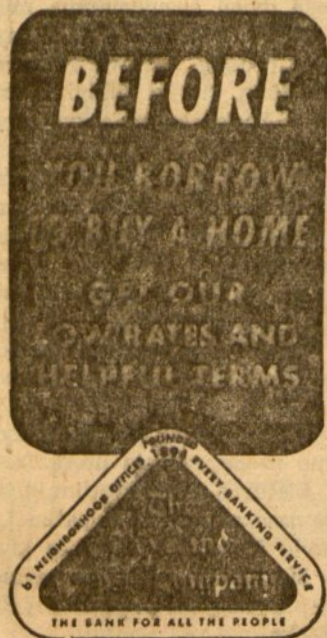
Laidotuvių koplyčioje velionies karstas skendo gėlėse ir buvo gausiai lankomas šeimos artimųjų bei bičiulių. Lapkr. 22 d. į gėdulingas pamaldas Šv. Tomo bažnyčioje, kurias atnašavo klebonas kun. Clark, skaitlingai susirinko lietuviai, Mikučio skyriaus Šv. Tomo mokykloje draugai ir kaimynai amerikiečiai. Jis savo gyventojė gatvėje buvo pamėgtas kaip guvus ir paslaugus laikraščiu išnešiotojas.

Į kapus Mikutį palydėjo namiečiai, artimieji ir šeimos draugai — per 30 automobilių. Išėjęs ramybėje vos pražydes dobilė gražiajame Kalvarijos kapinių kalnelyje.

Prašo atsiimti

Iš paskutinio skautų subatvakario (š. m. spalio 22 d.) yra užsilikusi metalinė torto lėkštė su dangčiu.

Ją galima atsiimti Lithuanian Bakery krautuvėje nuo 8 ryto iki 8 val. vakaro.

Vakarinėje miesto dalyje įsisteigė nauja New Yorko R. W. Export-Import firmos siuntinių persiuntimo agentūra.

Per šią agentūrą galima pasiųsti į Lietuvą ir kitus kraštus pigiausia kaina įvairių siuntinių. Be to, ši nauja agentūra gali patarnauti siuntėjams pasiūlydama įvairių prekių (odų, drabužių, medžiagų, vaistų, maisto) iš savo sandėlio prieinamiausiomis urmo kainomis.

Prašome užėti ir įsitikinti.

R. W. EXPORT-IMPORT CO.
720 Literary Rd. (Westside)
Cleveland 13, Ohio

Telefonas: PROspect 1-1981

Darbo valandos: Nuo pirmad. iki Penktad. nuo 12 iki 9 v. v. šeštadieniais nuo 8 ryto iki 7 v. v.

1956 M. GRUODŽIO MĖN. 1 DIENĄ LIETUVIŲ SALĖJE

LIETUVOS ATGIMIMO SĄJŪDIS,
CLEVELANDO SKYRIUS RENGIA VAKARĄ.

VISIEMS, SUAUGUSIEMS IR JAUNIMUI BUS SUVAIDINTA LABAI ĮDOMUS IR LIETUVIO ŠIRDŽIAI ARTIMAS VEIKALAS

PRIEŠ SROVĘ (STRAZDELIS)

J. Petruolio 6 paveikslų kronikinė pjesė.

Vaidina Detroito Dramos Mėgėjų Sambūris.

Režisierė Z. Arlauskaitė-Mikšienė.

Vaidinimo pradžia 6 val. vak. punktualiai.

prašoma nevėluoti.

BILETŲ KAINOS: 1, 1.50, 2 DOL. VIETOS NUMERUOTOS. BILETAI IS ANKSTO GAUNAMI DIRVOJ, SPAUDOS KISOKE IR PAS V-BOS NARIUS BEI PLATINTOJUS. UZKANDŽIAI, GERIMAI, SOKIAI GRIEZIANT GERAM ORKESTRUI.

JŪRŲ SKAUTŲ MANDAGUS PATARNAVIMAS.

Aukokite BALFui

Clevelando BALFo vykdoma rinkliava baigiasi lapkričio mėn. 30 d.

Kuriuos asmenis aukų rinkėjai iki šiol nėra apkanę, būkite malonūs ir savo auką palikite šį sekmadienį po pamaldų Spaudos Kioske.

DIDELIS PASIRINKIMAS VYNŲ, ALAUS IR KITŲ PREKIŲ

Baltic Delicatessen — 6908 Superior (prieš Brazilio drabužių krautuvę) jau sutvarkė naują vyno ir alaus skyrių ir pasiūlo savo klientams:

Vietinių ir importuotų vynų ir šampanų. Čia jūs gausite geriausių prancūziškų, vokiškų, ispaniškų ir kitų vyno gamybą pagarsėjusių kraštų geriausius vynus ir šampanus prieinamomis kainomis.

Vietinio ir importuoto alaus, kaip vokiško, japoniško, tikrojo Pilseno iš Čekoslovakijos ir t.t. Čia pat galima gauti ir Old German alaus (\$2.79 už dėžę).

Be to jūs čia gausite, kaip ir visada visokių prabangiškų delikatesų dėl pobūvių, kaip ikry, minagų, šprotų, skumbrijos, džiovintų baravykų ir kitų delikatesų.

Prašome užėti ir pasižiūrėti be jokio įsipareigojimo pirkti.

PARDUODAMA NAMAI prieinama kaina

J. P. Mull (Muliolis)
6606 Superior

Šv. Jurgio par. ribose

6 kamb. Nauja gaso krosnis. Prašo \$10,900. Du dviejų šeimų namai. Prašo \$16,500.

Eddy Rd. — St. Clair

6 kamb. Nauja gaso krosnis. Namas labai gerame stovyje. Prašo \$12,600.

6 kamb. Nauja gaso krosnis. Didelis sklypas. Prašo \$11,900. 11 kamb. Nauja gaso krosnis. Prašo 10,900.

Atstovas:

Algimantas Dailidė
UT 1-2345 HE 1-8516

Išnuomojamas kambarys

su virtuvės privilegijomis, lietuvių šeimų. Kreiptis: 1029 E. 68 St. UT 1-1530. (48)

Išnuomojamas didelis kambarys

dirbančiam vyrui ar moteriai dienomis. Galima pasinaudoti virtuve. Yra garažas. HE 1-6412 (49)

Išnuomojamas butas

nedideliai — 4 asmenų šeimai, antram aukšte. Yra ir garažas. Kreiptis: 986 E. 79 St., telef. UT 1-9696.

Geriausio rūbai

Kostiumai pas mus ranka sukirpti ir siuvami Jūsų specialioms išmieroms. Toks darbas reikalauja daug laiko, bet užtat išeina gražūs.

Todėl, kada galvosite apie kitą kostiumą pas Brazilį, užsisakykite jį iš anksto.

Kostiumų kainos nuo \$57.50

BRAZIL BROS. TAILORS

6905 Superior Ave.

EN 1-2614

(54)

Mes kepame visokius pyragus, lietuvišką duoną, tortus ir kitus skanumynus. Prašant išvežiojame į namus.

ST. CLAIR BAKERY

Sav. O'Bell-Obelenis

6212 Superior Avenue

Tel. EN 1-6525

Antroji mūsų krautuvė yra

1404 E. 66 Street

Tel. EN 1-4551

Čia Jūs gausite įvairiausių vyną, alų ir geriausius mėsos produktus.

Kreipkitės į mus ir būsit patenkinti

K. ir D. Štaupai,

praleidę vasaros dalį Clevelande, vėl išsikėlė į Floridą, kur turi savo namus.

Reikalingas kambarys

Rytinėje pusėje mieste ar priemiestyje vyrui reikalinga:

Geras kambarys (pageldauti su 2 langais).

Vieta sklepe (basement) apie 9x9 pėdas (rankdarbiams). Mel-džiū pranešti EN 1-9451 nuo 2 val. p. p.

PARDUODAMA PELNINGA KAVINĖ

turinti D5 laipsnį. Kavinė yra St. Clair rajone. Yra 15 stalų, 22 spec. kėdės. Gerai eina biznis.

Globokar Realty

990 E. 74 St. HE 1-6607

PUIKUS NAMAS

Myron Ave., puikus vienos šeimos namas. Gaso šildymas. Nieko nereikia taisyti, bet tuoj galima įsikraustyti. Apžiūrėk ir duok pasiūlymą.

Oshen Realty and Insurance
SW 5-4804 arba WI 3-0010

Išnuomojamas kambarys

su atskiru įėjimu ir visais patogumais.

1176 E. 71st Street.

Išnuomojami kambariai

vyrui ar merginai. Yra du kambariai. Galima naudotis virtuve. Apačioj.

1165 E. 71 St.

J. S. AUTO SERVICE

Sav. J. Švarcas

1254 Addison Road

Tel. HE 1-6352

Atdara nuo ryto 8 iki 7 v. v.

AUTOMAŠINŲ TAISYMAS

Mašinų viršaus taisymas ir dažymas; motorų, stabdžių patikrinimas ir taisymas; greičio dėžės ir kt. mašinų dalių įdėjimas.

Visais mašinų reikalais kreipkitės į

J. S. AUTO SERVICE

Nesvarbu, ar jūs esate pėsčias, ar keleivis savo ar keno kito mašinoj. Jums svarbu žinoti apie naują Travel Accident Policy. Iki \$5,000 apdrauda tik už \$5.00 per metus.

Gyvybės, nelaimių, ugnies, automašinų apdrauda Skambinkit: SK 1-2183

PAULINA MOZURAITIS,
agentas

BAL TIC Supply Co.

Tiekia prekes tiesiai iš urmo sandėlių, sutaupant pirkėjui brangų krautuvės patarnavimą. Gaunami visų žymesnių firmų gaminiai. Skambinti B. Snarskiui. Tel. KE 1-0210.

REMONTŲ DARBAI

Atlieku mažus ir pagrindinius namų remontus, tinko darbus, medžio darbus ir dažymą bei dekoravimą.

V. Rickus

16209 Arcade

Tel. IV 1-2470

Mes turime spaustuotį pirkėjų. Kreipkitės ir mes parduosim Jūsų namą.

WADE PARK REALTY CO.

7032 Wade Park Ave.

Arthur O. Mays, broker

Telef.: UT 1-7551

(52)

JUOZO KAMAČIO

naujų batų parduotuvė

ir batų taisymas

1389 East 65 St.

Norintieji kreiptis telefonu

šaukiant HE 2-2615 tarp 7-9 val

vakaro.

J. CIJUNSKAS LAIKRODININKAS

Taiso ir parduoda laikrodžius apyrankes ir kitas brangenybes. Sąžiningas ir garantuotas darbas prieinamomis kainomis. 753 E. 118 St. Telef.: LI 1-5466 Cleveland 8, Ohio

PRADĖKIT MAŽA SUMA!

BET PRADĖKIT DABAR!

Santaupos apdraustos iki \$10,000

3% palūkanų.

PASKOLOS JOSŲ PERKAMIEMS AR STATOMIEMS

NAMAMS

THE SUPERIOR SAVINGS AND LOAN ASS'N.

Du skyriai

6712 Superior Ave.

13515 Euclid Ave.

HE 1-2498

MU 1-8100

Clevelandiečiai DABAR gali pamėgti

• Vasaros VĖDINIMĄ • Žiemos ŠILDYMĄ

Itaisymu VISU METU

THE HENRY TURNACE CO. MEDINA, OHIO

I. J. SAMAS JEWELER

Šveicariški ir geriausi Amerikos laikrodžiai. Laikrodžių taisymas. Brangenybės. Įvairūs dovanų pasirinkimas.

7007 Superior Ave.

Greta Ezella Theatre

Telef.: EX 1-3969. Bute: WA 1-2354

LEIMON'S CAFE

VISŲ LIETUVIŲ SUSITIKIMO VIETA

Alus. Vynas. Degtinė. Komjakai. Kiti gėrimai.

Įvairūs valgiai, o penktadieniais skani žuvis — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro.

731 E. 185 ST.

KE 1-9737

PAGALVOKIME PRIEŠ EIDAMI AR KĄ NORS DARYDAMI

Visiems Clevelando lietuviams reikėtų pagalvoti prieš einant kur nors praleisti linksmai laiką ar rengiant subūvimus, vakarus, vestuves — kur yra patogiausia vieta ir kur būtų pareiga visa tai atlikti. Atsakymas pats atsiranda, jei galvojame, kad savi turime renti savus. Tai būtų patogiausia vieta — Lietuvių klube ir salėje.

Lietuvių klubas ir salė po remonto — atnaujinimo dabar atrodo gražiai, jaukiai ir kiekvienam malonu pabūvoti, sutikti savus draugus, pažįstamus, praleisti lietuviškoje nuotaikoje savuose namuose.

LIETUVIŲ KLUBAS

6835 SUPERIOR AVE.

EX 1-1143

Pilnai padengta apdrauda

HI 2-7626

WM. DEBBS PAINTING CO.

WM. DEBBS

Namų Pagražinimas iš Vidaus ir iš Lauko
1132 Summit Dr. Cleveland 24, Ohio

P. J. KERSIS

628 Engeneer Bldg.—Cleveland, Ohio

OFISO TELEF.: Main 1-1773. REZIDENCINIA: PENINSULA 2521

Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba priemiesčiuose, kreipkitės į mane, gausia pigia kaina. Taipgi gausit patarnavimą įvairiose apdraudos-insurance reikaluose.

Sutaisau paskolas pirmo morgičio. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

JAKUBS & SON

FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai

25 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue

ENDicott 1-1763

936 East 185 Street

KE 1-7770

DIRVA

THE FIELD

Redakcijos ir administracijos adresas — DIRVA, 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. — Telefonas: Henderson 1-6344. Redaktorius Balys GAIDŽIONAS (buto telefonas: GL 1-3976).

Arčiau tiesos

1956. II 20 Draugo Nr. 273 buvo atspausintas M. Krupavičiaus straipsnis "Karo Mokykla ir ištikimybės režimui". Tuo klausimu, dėl ištikimybės pažymėjimo įstoiant į Karo Mokyklą jau buvo rašyta mūsų spaudoje, bet atsiranda asmenų, kurie bando tą klausimą vienašališkai nušviesti. Kad skaitytojai ir plačioji visuomenė susidarytų tikresnį vaizdą ir nuomonę, todėl aš esu priverstas išeiti viešai kaip liudininkas.

1935 m. baigiau Biržų gimnaziją ir tais pačiais metais įstojau į Karo Mokyklą. Priklausiau ateitininkų organizacijai nors, kaip žinoma, tuo laiku ateitininkų veikimas ribojosi už gimnazijos sienų.

1938 m. baigiau Karo Mokyklą — devynioliktą laidą. Iš intimiau pažįstamų tos laidos kariūnų, virš dešimt, kiek dabar prisikaitau ir prisimenu, buvo gimnazijos laikais ateitininkais.

Nuo 1934 m. iki 1936 m. tik iš Biržų gimnazijos penki mano kolegos ateitininkai įstojo į Karo Mokyklą kadro kariūnais. Vienas iš jų buvo net ateitininkų pirmininkas.

Nežiūrint, kad buvo ateitininkų pirmininku, po metų, atlikto stažo pulke, buvo perkeltas į Karo Mokyklą kariūnų asperantų instruktorium.

Dėl visai suprantamų priežasčių pavardžių neminėsiu, nes vieni iš jų yra likę už geležinės uždangos, o kiti yra ir šiame krašte. Kas norėtų gauti jų pavardes, visada mielai nurodysiu, bet tik ne per spaudą dabartinės aplinkybės. Žinoma, atsirastų abejotų ar aš iš tikrųjų buvau ateitininkas. Reikalui esant galiu nurodyti liudininkus, kurie dabar gyvena Čikagoje ir su jais kartu gimnazijoje priklausė ateitininkų organizacijai.

M. Krupavičius štai ką rašo: "Ištikimybės režimui sprendavo ne tik iš asmens darbų ir nusištatymų, bet ir iš priklausomybės toms organizacijoms, kurios buvo laikomos neištikimom režimui. Prie tų neištikimųjų buvo priskaityti tarp kitų ir ateitininkai. Todėl ateitininkai ištikimybės respublikai pažymėjimo negaudavo, o be jo į mokyklą nevykdavo".

Gaila, kad M. Krupavičius neparašo kokį Nepriklausomos Lietuvos laikotarpį turi galvoje, kad tokie dalykai dėsos. Nuo 1934 m. yra tikras faktas, kad ateitininkai buvo priimami į Karo Mokyklą ir tokio reikalavimo, kaip ištikimybės režimui pažymėjimo, atrodė, visai nebuvo, kas lietė stojančius į Karo Mokyklą.

Tuo laiku Lietuvoje buvo žinomas tik ištikimybės pažymėjimas, kuris reikė ištikimybės respublikai, o ne partijai ir režimui. Aš pats būdamas ateitininkas ir mano kolegos ateitininkai, vis dėlto, įstojome į Karo Mokyklą.

M. Krupavičius stebėsi, kad ištikimybės pažymėjimus išduodavo saugumas. Norėčiau, paklausti, o kas tame demokratiškame krašte kaip Amerika išduoda ištikimybės pažymėjimus stojantiems į West Pont? Ar čia priima komunistus, anarchistus ir kt.? Kas čia surenka žinias apie stojančius į Karo Mokyklą?

Toks mestas kaltinimas, kad ateitininkai negaudavo ištikimybės respublikai pažymėjimo yra per didelis tiesos iškreipimas. Nusiskundimai, kad štai aš stojau į Karo Mokyklą ir manęs nepriėmė, nes buvau ateitininkas, yra visai be pagrindo. Pav. 1935 m. į Karo Mokyklą stojo keli šimtai, bet po sveikatos patikrinimo buvo priimta tik virš šimto. Aišku, kad priimtieji turėjo geresnę sveikatą, o iškritę prastesnę. Taigi, iškritę ateitininkas mano, kad jo nepriėmė tik kaip ateitininko.

davo. Būkime daugiau tolerantiški ir nežiūrėkime vien tik per partijos spektrą.

Negaliu nieko pasakyti, kaip buvo iki 1934 m., bet gal atsirastų liudininkų ir iš kitų laikotarpių ir pasisakys spaudoje.

Rašydamas šiuos faktus jokios partinės tendencijos neturėjau, tik patiekiau faktus. Nuo gimnazijos laikų jokiai partijai nepriklausiau ir dabartiniu metu nepriklausau.

K. Zaronskis

1956 m. lapkričio mėn. 24 d.

Pasikartoja seni įvykiai

Latvių Nepriklausomybės minėjimas Toronte

Lapkričio mėn. 17 d. 1.500 latvių buvo susirinkę paminėti savo nepriklausomybės paskelbimą 1918 m. Vyriausiu kalbėtoju buvo paskiriamas pavergtųjų tautų parlamento pirmininkas latvis dr. Vilis Masens.

Kalbėtojas išvedžiojo, jog Vengrijos sukilėliai turėjo teisės laukti paramos, bet nebuvo bendro fronto Vakarų demokra-

tijų tarpe. Niekas negelbėjo Vengrijos sukilėliams, jie liko vieni nelygioje kovoje. Kai sukilėliai paėmė valdžią į savo rankas, jie turėjo teisės prašyti paramos iš UNO pusės prieš agresorių. Šioji įstaiga turėjo daryti bent moralinį ir politinį spaudimą, ir jeigu to neužtektų, išeiti į pagalbą kaip Korėjos įvykyje.

Visai blankios buvo oficialinių Kanados atstovų kalbos. Federalinio parlamento atstovas Mr. Carrick, liberalas, trumpai pažymėjo, kad vyriausybė yra labai suinteresuota Europos kraštų reikalu. "Mes visi norime išlaisvinimo, bet problema yra kaip tai padaryti be atominio karo."

Ontario parlamento atstovas Mr. John Jaremko, konservatorius, pasitenkino filosofiniais aiškinimais apie laisvės sąvoką. Toronto miesto atstovė Mrs. Newman savo simpatišku balsu liūdnai džiaugėsi atvykstančiais iš

Sovietai visą reikalą stabdė, apgaudinėjo laisvąjį pasaulį ir puldami vengrus, parodė pasauliui savo tikrąjį veidą. Vengrų heroiška kova parodys pasauliui, ką gali laukti visos pavergtos tautos.

Pasveikinimo žodžius tarė Vengru Federacijos Kanadoje atstovas p. Handas, lenkų Congress Polski atstovas advokatas Stanišewskis, Estijos konsulas p. Markus ir Lietuvos generalinis konsulas p. Gylis.

Visų tautinių organizacijų atstovų kalbose skambėjo iš vienos pusės padidėjęs įsitikinimas, kad bolševizmo pavergtose tautose, nebijant bolševikų vykdyto daugmetinio smegenų skalbimo, nėra sumažėjęs noras pasiekti laisvės, bet anaipol žymiai padidėjęs žiūrint į paskutinių savaičių įvykius Rytų Europoje. Iš kitos pusės buvo pastebiamas aiškus nusivylimas didžiomis vakaru demokratijomis, kurios po dešimties metų Free Europe ir Voice of America propagandos lemties momentu net nepakėlė nei balso, bet visiškai sugniužė, kas privedė prie vengrų tautos fizinio naikinimo.

Konsulas Markus pažymėjo, jog dabar pasikartoja 1918-19 m. įvykiai, kai Pabaltijo valstybės tuomet vienos kovojo prieš iš rytų besiveržiantį bolševizmą ir jį nukovojus, sudarė 20 metų savo kraštuose pylimą ir tuo atlikę bolševizmą nuo vidurinės Europos. Ir 1940 m. nebuvo gauta tinkamos pagalbos, kai bolševizmas pralaužė šitą užtvartą. Ta pati indiferencija pasirodė ir Vengrijos įvykyje, kuri palikta raudonojo teroro malonei ir nemalonai.

Visai blankios buvo oficialinių Kanados atstovų kalbos. Federalinio parlamento atstovas Mr. Carrick, liberalas, trumpai pažymėjo, kad vyriausybė yra labai suinteresuota Europos kraštų reikalu. "Mes visi norime išlaisvinimo, bet problema yra kaip tai padaryti be atominio karo."

Nusistatyta stengtis sujungti į šitą skyrių visus Toronte ir apylinkėse gyvenančius mažalietuvius. Pradedant naujais metais nutarta išeiti į visuomenę su paskaitomis supažindinant lietuvišką visuomenę su Mažosios Lietuvos istoriniais, etnografiniais bei revendikuojamų sryčių klausimais.

Visi trys kalbėtojai nebedrįso iškelti seniau taip dažnai praktikuotą laisvės šūkį.

Po gana ilgos oficialinės dalies sekė kultūrinė dalis su deklamacijomis ir dainomis.

ISISTEIGĖ MAŽOSIOS LIETUVOS SAJODŽIO SKYRIUS TORONTE

Mažosios Lietuvos Rezistencinio Sajūdžio organizacijos rūmuose lapkričio mėn. 14 d. įsteigė MLR Sajūdžio skyrius Toronte. Skyriaus valdybą įveina: dr. M. Anyšas — pirmininkas, B. Buntinas ir panelė Elzė Jankutė — vicepirmininkais, A. Paulaitis — sekretorius ir ponios Adomavičienė ir Daubarienė — revizijos komisijos nariai.

Pagal tą aprašymą daugelis amerikiečių kreipėsi į to klubo pirmininkę, pareiškdamas norą toje paskaitoje dalyvauti. Pa paskaitos amerikietės parodė didelį susidomėjimą mūsų kraštu ir prelegentei teko atsakyti į daug lietuvių liečiančių klausimų. Čia jai talkininkavo iš New Yorko kartu atvykusi M. Noreikienė.

Vaišių metu su pasididžiavimu joms prisistatė keletą čia gimusių lietuvių. O senosios kartos lietuvis J. Trakimas iš laikraščio sužinojęs, atsiuntė joms dvi puokštes gėlių.

Mūsų atstovės akademikių klubo pirmininkei, suorganizavusiai šią paskaitą, įteikė Vilniaus albumą ir visoms dalyvėms išdailino propagandinę literatūrą.

Lietuvos vardą svetimųjų tarpe nesenai garsino to paties Lietuvių Moterų Atstovybės klubo ir Moterų Vienybės dalyvavimas tarptautinėje moterų parodoje New Yorke.

Lietuvės buvo vienintelės toje parodoje, kurių skyriuje buvo parodoje dalyvaujančioms vengrų moterims, kurių tėvynė to paties likimo žiauriai naikinama.

Si draugiška užuojauta giliai paveikė ne tik pačius vengrus, bet ir kiekvieną parodos lankytoją. Ne vienas laikraščio korespondentas visa tai aprašinėjo. Šios parodos svarbiausios organizatorės, talkininkaujant dudu baltgudį.

Liuanistinės Vysk. M. Valančiaus Mokyklos Tėvų Komitetas

Clevelando Neringos ir Pilėnų Tuntai

PRANUI KARALIUI ir šeimai,

jų sūneliui MYKOLUI netikėtai mirus, giliai užuojautą reiškia.

Lituanistinės Vysk. M. Valančiaus Mokyklos Tėvų Komitetas

Malonų kultūrininką

PRANĄ KARALIŲ ir šeimą,

jų sūnui MYKOLUI-ARVYDUI netikėtai mirus, giliai užjaučia.

Akvilina ir Bronius Gražuliai

Clevelando Skautininkų Ramovės pirmininką

vyr. skautininką PRANĄ KARALIŲ ir poniją,

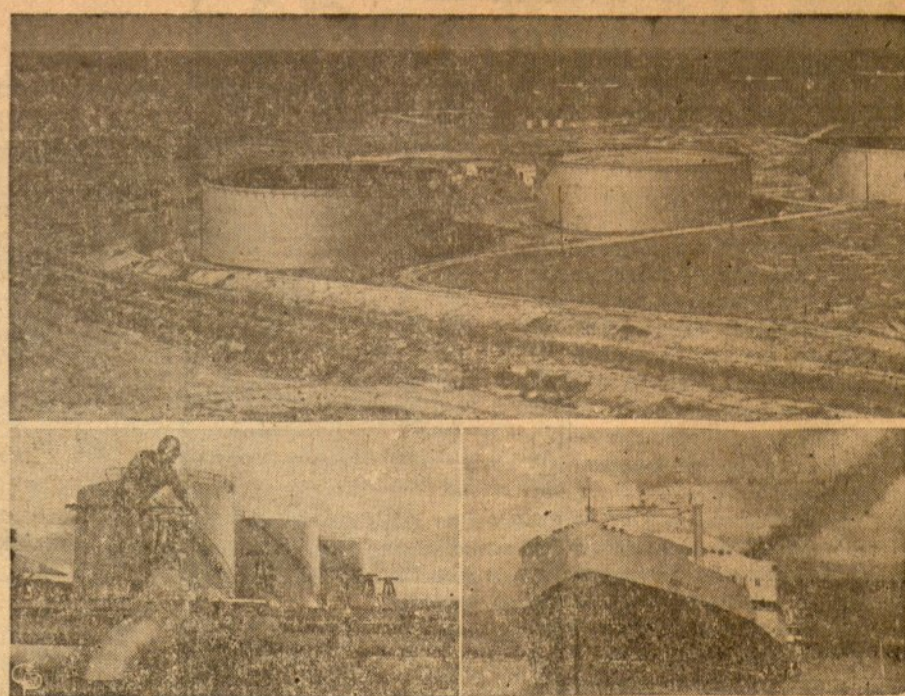
jų sūneliui MYKOLUI staiga mirus, užjaučiame ir kartu liūdime.

Clevelando skautų ir skaučių Tėvų Komitetas

Mažosios Lietuvos Resistencinio Sajūdžio organizacijos rūmuose lapkričio mėn. 14 d. įsteigė MLR Sajūdžio skyrius Toronte.

Visi trys kalbėtojai nebedrįso iškelti seniau taip dažnai praktikuotą laisvės šūkį.

Po gana ilgos oficialinės dalies sekė kultūrinė dalis su deklamacijomis ir dainomis.

Skystojo kuro klausimas pasidarė nepaprastai jautrus Europai, kada arabai keliose linijose nutraukė jo tiekimą į specialiai pastatytus tankus, iš kurių jį paima laivai. Sueso kanalui esant užblokuotam, aplinkiniu keliu jo pristatymas skystąjį kurą žymiai ir pabranginsias.

Europos imigrantais, kuriuos Kanada dėl jų gabumų labai įvertinanti.

Visi trys kalbėtojai nebedrįso iškelti seniau taip dažnai praktikuotą laisvės šūkį.

Po gana ilgos oficialinės dalies sekė kultūrinė dalis su deklamacijomis ir dainomis.

ISISTEIGĖ MAŽOSIOS LIETUVOS SAJODŽIO SKYRIUS TORONTE

Mažosios Lietuvos Rezistencinio Sajūdžio organizacijos rūmuose lapkričio mėn. 14 d. įsteigė MLR Sajūdžio skyrius Toronte. Skyriaus valdybą įveina: dr. M. Anyšas — pirmininkas, B. Buntinas ir panelė Elzė Jankutė — vicepirmininkais, A. Paulaitis — sekretorius ir ponios Adomavičienė ir Daubarienė — revizijos komisijos nariai.

Pagal tą aprašymą daugelis amerikiečių kreipėsi į to klubo pirmininkę, pareiškdamas norą toje paskaitoje dalyvauti. Pa paskaitos amerikietės parodė didelį susidomėjimą mūsų kraštu ir prelegentei teko atsakyti į daug lietuvių liečiančių klausimų. Čia jai talkininkavo iš New Yorko kartu atvykusi M. Noreikienė.

Vaišių metu su pasididžiavimu joms prisistatė keletą čia gimusių lietuvių. O senosios kartos lietuvis J. Trakimas iš laikraščio sužinojęs, atsiuntė joms dvi puokštes gėlių.

Mūsų atstovės akademikių klubo pirmininkei, suorganizavusiai šią paskaitą, įteikė Vilniaus albumą ir visoms dalyvėms išdailino propagandinę literatūrą.

Lietuvos vardą svetimųjų tarpe nesenai garsino to paties Lietuvių Moterų Atstovybės klubo ir Moterų Vienybės dalyvavimas tarptautinėje moterų parodoje New Yorke.

Lietuvės buvo vienintelės toje parodoje, kurių skyriuje buvo parodoje dalyvaujančioms vengrų moterims, kurių tėvynė to paties likimo žiauriai naikinama.

Si draugiška užuojauta giliai paveikė ne tik pačius vengrus, bet ir kiekvieną parodos lankytoją. Ne vienas laikraščio korespondentas visa tai aprašinėjo. Šios parodos svarbiausios organizatorės, talkininkaujant dudu baltgudį.

Liuanistinės Vysk. M. Valančiaus Mokyklos Tėvų Komitetas

Clevelando Neringos ir Pilėnų Tuntai

PRANUI KARALIUI ir šeimai,

jų sūneliui MYKOLUI netikėtai mirus, giliai užuojautą reiškia.

Lituanistinės Vysk. M. Valančiaus Mokyklos Tėvų Komitetas

Malonų kultūrininką

PRANĄ KARALIŲ ir šeimą,

jų sūnui MYKOLUI-ARVYDUI netikėtai mirus, giliai užjaučia.

Akvilina ir Bronius Gražuliai

Clevelando Skautininkų Ramovės pirmininką

vyr. skautininką PRANĄ KARALIŲ ir poniją,

jų sūneliui MYKOLUI staiga mirus, užjaučiame ir kartu liūdime.

Clevelando skautų ir skaučių Tėvų Komitetas

Mažosios Lietuvos Resistencinio Sajūdžio organizacijos rūmuose lapkričio mėn. 14 d. įsteigė MLR Sajūdžio skyrius Toronte.

Visi trys kalbėtojai nebedrįso iškelti seniau taip dažnai praktikuotą laisvės šūkį.

Po gana ilgos oficialinės dalies sekė kultūrinė dalis su deklamacijomis ir dainomis.

Mūsų moterų darbai Lietuvai

Nors moterys šio krašto gyvenimo sąlygose žymiai daugiau turi įvairių pareigų už vyrus, tačiau ir jos dideliu įnašu, nors ir netiesioginiai, dalyvauja Lietuvos laisvinimo kovoje.

Štai lapkr. 1 d. Pabaltijo Moterų Tarybos Lietuvių Atstovybės pirm. Ligija Bieliukienė skaitė paskaitą Woodbury, N. J. akademikėms moterims (American Association of University Women).

Paskaitos tema buvo: Lietuva šių dienų istorijos šviesoje.

Tai apėmė 3 Lietuvos laikotarpius: 1) pirmosios Lietuvos nepriklausomybės, 2) nepriklausomos Lietuvos laikotarpis ir 3) vėl prasidėjusios okupacijos.

Prieš paskaitą, spalio 30 d. ir po paskaitos lapkr. 3 d. Woodbury Daily Times dienraštis įspėjo L. Bieliukienės nuotrauką tautiniais drabužiais ir paskaitos aprašymą.

Straipsnį baigiant laikraštis pareiškė užuojautą ir viltį, kad Lietuva vėl atgaus nepriklausomybę ir džiaugsis laisve.

Pagal tą aprašymą daugelis amerikiečių kreipėsi į to klubo pirmininkę, pareiškdamas norą toje paskaitoje dalyvauti.

Pa paskaitos amerikietės parodė didelį susidomėjimą mūsų kraštu ir prelegentei teko atsakyti į daug lietuvių liečiančių klausimų. Čia jai talkininkavo iš New Yorko kartu atvykusi M. Noreikienė.

Vaišių metu su pasididžiavimu joms prisistatė keletą čia gimusių lietuvių. O senosios kartos lietuvis J. Trakimas iš laikraščio sužinojęs, atsiuntė joms dvi puokštes gėlių.

Mūsų atstovės akademikių klubo pirmininkei, suorganizavusiai šią paskaitą, įteikė Vilniaus albumą ir visoms dalyvėms išdailino propagandinę literatūrą.

Lietuvos vardą svetimųjų tarpe nesenai garsino to paties Lietuvių Moterų Atstovybės klubo ir Moterų Vienybės dalyvavimas tarptautinėje moterų parodoje New Yorke.

Lietuvės buvo vienintelės toje parodoje, kurių skyriuje buvo parodoje dalyvaujančioms vengrų moterims, kurių tėvynė to paties likimo žiauriai naikinama.

Si draugiška užuojauta giliai paveikė ne tik pačius vengrus, bet ir kiekvieną parodos lankytoją. Ne vienas laikraščio korespondentas visa tai aprašinėjo. Šios parodos svarbiausios organizatorės, talkininkaujant dudu baltgudį.

Liuanistinės Vysk. M. Valančiaus Mokyklos Tėvų Komitetas

Clevelando Neringos ir Pilėnų Tuntai

PRANUI KARALIUI ir šeimai,

jų sūneliui MYKOLUI netikėtai mirus, giliai užuojautą reiškia.

Lituanistinės Vysk. M. Valančiaus Mokyklos Tėvų Komitetas

Malonų kultūrininką

PRANĄ KARALIŲ ir šeimą,

jų sūnui MYKOLUI-ARVYDUI netikėtai mirus, giliai užjaučia.

Akvilina ir Bronius Gražuliai

geliui kitų, buvo V. Jonuškaitė Leskaitienė ir P. Šimėnienė.

Šie didelės energijos ir pasiryžimo reikalaujantys darbai, deja, mūsų spaudos ir plačios visuomenės dažnai nepastebimai praėina. Tačiau, jie reikšmingi ir svarbūs, o tuo pačiu didelė talka visiems Lietuvos laisvinimo veiksniams, tik jie atliekami kuklumo priedangoje, be propagandos.

E. Čekienė

Gudai arba baltgudžiai?

DR. M. ANYŠAS

Vis daugiau įeina į madą vadinti mūsų rytinius kaimynus, su centru Minske, baltgudžiais vieton gudais. Neseniai Vilniečių Sąjungos suruoštame minėjime Toronte vienas žymus kalbėtojas savo kalboje visą laiką kalbėjo apie baltgudžius ir Baltgudiją turėdamas galvoje gudus ir Gudiją.

Ir laikraščių redakcijos dažnai kalba apie baltgudus ir Baltgudiją. Reikia manyti, kad tai daroma iš neįsigrūlino į patį reikalą, pamėgdžijant pakartotinai girdint šitą netikslių išsireikimą.

Mūsų rytinis kaimynas su centru Minske iš neatmenamų laikų lietuvių buvo vadinamas Gudija ir jos gyventojai gudai.

Senoje žemaičių karo maldoje žemaičiai meldė Perkūną:

Perkūne, dievaiti, saugok žemaitį,

muš rusą ir gudą, kaip šunį rudą.

Gudų pavadinimas buvo praplėtas po visas Lietuvos dalis, įskaitant ir Mažąją Lietuvą. Nemuno sielininkai, atplaukdami Nemunu su sieliais, visuomet buvo vadinami gudais. Yra ir kaimų, pavadintų Gudai. Net to krašto gyventojai vokiečiai gudus vadindavo Gudden. Mažosios Lietuvos gyventojams, lietuviams ir vokiečiams, nežinant rusų kalbos, liko svetimas pavadinimas: baltgudžiai.

Mažoje Lietuvoje, kai dar buvo malami grūdai rankinėmis girmomis, malėjos dainuodavo: Guduose gerai, guduose gerai, nes kaip buvo aiškinama, gudai nemala grūdus, bet juos verda, kas sutaupo daug jėgos.

Rusai Gudiją vadina Bielorussija, o gudą bielorus, iš kuro išvedamas rusicizmas: Balta Gudija ir baltgudis. Jeigu norime vartoti rusišką pavadinimą, Gudiją reiktų vadinti Baltarusija, o gudą baltarusiu, bet jokių būganizatorės, talkininkaujant dudu baltgudį.

Liuanistinės Vysk. M. Valančiaus Mokyklos Tėvų Komitetas

Clevelando Neringos ir Pilėnų Tuntai

PRANUI KARALIUI ir šeimai,

jų sūneliui MYKOLUI netikėtai mirus, giliai užuojautą reiškia.

Lituanistinės Vysk. M. Valančiaus Mokyklos Tėvų Komitetas

Malonų kultūrininką

PRANĄ KARALIŲ ir šeimą,

jų sūnui MYKOLUI-ARVYDUI netikėtai mirus, giliai užjaučia.

Akvilina ir Bronius Gražuliai

Clevelando Skautininkų Ramovės pirmininką

vyr. skautininką PRANĄ KARALIŲ ir poniją,

jų sūneliui MYKOLUI staiga mirus, užjaučiame ir kartu liūdime.

Clevelando skautų ir skaučių Tėvų Komitetas

AR RŪPINATĖS SAVO VAIKAIS?

Jei taip, tai nedelsiant užsakykit savo vaikams jų laikraštį

TĖVIŠKĖLE

Metams tik 3 doleriai.

Rašykit šiuo adresu:

Tėviškėlė,

2313 West 91 St.,

Chicago 20, Ill.

Australijoje, Melbourne mieste, vyksta pasaulinė sporto olimpiada. Viršų — Australijos bėgikas neša olimpinę ugnį per stadioną. Vidury — uždegama olimpinė ugnis specialia pastate, kur ji degs per visas olimpinės varžybas. Apačioj — Anglijos karalienės vyriaus — Edinburgo kunigaikštis atidaro olimpinės žaidynes.